

Liceul „Nicolae Bălcescu“
— Pitești —



VLĂDITE

REVISTA ELEVILOR

Nr. 7
Iunie 1969

*Ulenului meu
Constantin Vărescanu,
cu toate dragostea,
în semn de prietenie.
Bontifly*

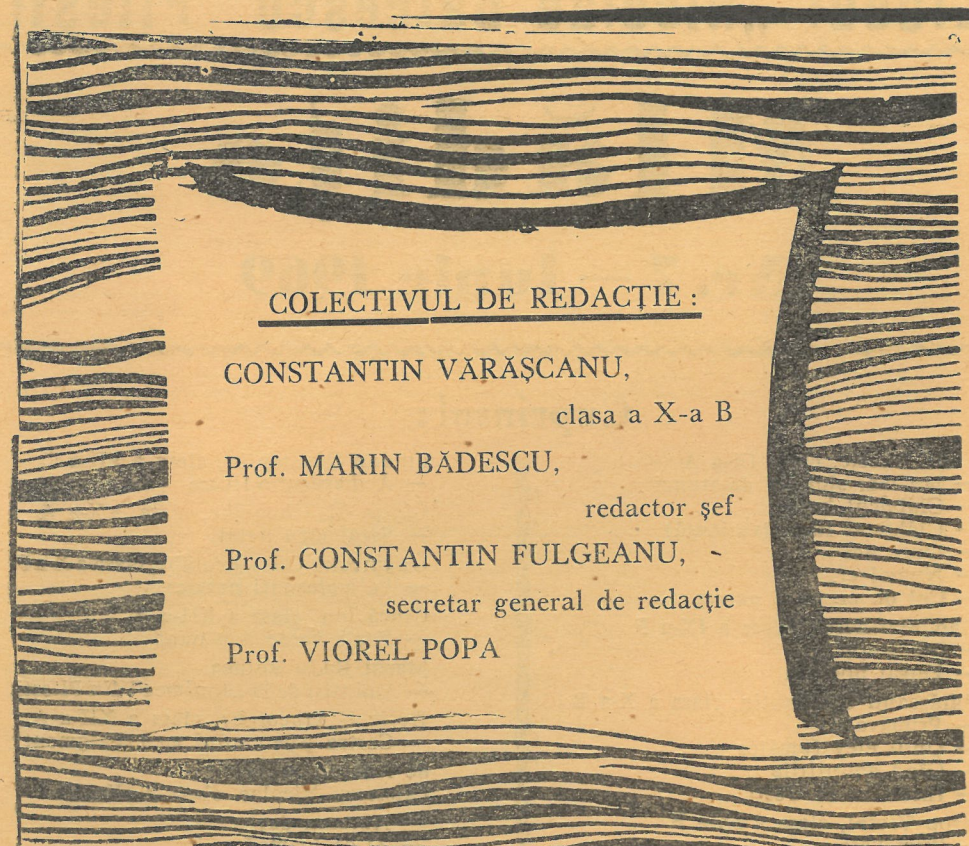
Liceul „Nicolae Bălcescu” Pitești

Mlădite

Nr. 7 — Iunie 1969

Cuprinsul:

- | | |
|--------------------------------------|--|
| Călin Vlasie, clasa IX-a A | Simion Constantin, clasa a XII-a C |
| — Nu mai sint cel de-atunci | — A dispărut o floare |
| — Clăbucul lunii | Ciolcă M. Gheorghe, clasa a X-a A |
| — Clăbucul lunii (variantă) | — Satul meu natal |
| — Doar noi | Ungureanu Gh. Gheorghe, clasa a X-a F |
| — Numai el... | — Pe meleaguri natale |
| — Cel de pe urmă amurg | Ciucă Ion, clasa a XII-a A |
| Dan Marinescu, clasa a IX-a F | — Foaie verde bob năut |
| — Meditație | Marin Radu Voinea |
| — Peisaj nocturn | — Amintiri de la „Junimea” din Pitești |
| Vărăscanu Constantin, clasa a X-a B | Deliu F. Gheorghe, clasa a XII-a A |
| — Primăvara | — Cartea prietenului meu (Fragment) |
| — Unui elev fumător | de Anatole France |
| — Cind amintirile | Cristescu Nicolae, clasa a IX-a D |
| — Înserarea la Oești | — Autumn day |
| Stroe Viorel, clasa a IX-a F | — Zi de loamnă |
| — Primăvara | Pușcașu Florin, clasa a XII-a E |
| Udrișteanu Bogdan, clasa a X-a B | — Gînduri la primul vot |
| — Ai uitat | Dimitrie Al. Nanu |
| Răzvan Demetriade | — Bun rămas |
| — În mine, din noi | Știreanu Octavian, clasa a XI-a I |
| Mihail Andreescu, clasa a XI-a B | Apostol Virgil, clasa a XI-a G |
| — Prima-vară | — Excursie la muzeul de istorie și |
| — Mindrie | etnografie din Golești |
| Rădulescu Gabriel, clasa a X-a E | Mincă Emil, clasa a XI-a I |
| — Lăstări de lumină | — Cum am îndrăgit chimla |
| — Dimineața pe Argeș în sus | Știreanu Octavian, clasa a XI-a I |
| — Hidrocentrala | — Probleme propuse |
| Radu Nicolae, clasa a XI-a B | Ceapă Adrian, clasa a IX-a F |
| — Virstele | — Cuvinte încrucișate — „La balon” |
| — Ora împlinirii | Luca Ion, clasa a XII-a D |
| Mitu Ioan, clasa a XII-a F | — Cuvinte încrucișate — „Mihail |
| — Meditație | Eminescu” |
| — Am desenat un soare | — Cuvinte încrucișate — „Fizică” |
| Duță Alexandru, clasa a XII-a C | C. Paltin |
| — E dimineață pe cîmpul auriu | — Aritmograf |
| — Te-am văzut | Chirca Dan, clasa a XII-a G |
| — Poarta | — Adunare cifrată |
| — Te-ai născut pe frunza unui brad | — Carte de vizită |
| Le cercle de français | — Versuri ascunse—criptogramă |
| — Don de livres Français a la Rouma- | Ababei M. |
| nie | — Umor și caricaturi |
| — Le „Nouveau roman” | P. O. Ștar |
| Andreianu Florin, clasa a X-a C | — Poșta redacției |
| — Liviu Rebreanu | |



COLECTIVUL DE REDACȚIE :
CONSTANTIN VARĂȘCANU,
clasa a X-a B
Prof. MARIN BĂDESCU,
redactor șef
Prof. CONSTANTIN FULGEANU, -
secretar general de redacție
Prof. VIOREL POPA

Prezentarea grafică și tehnoredactarea :
Andreianu Gheorghe



Călin Vlasie

Clasa a IX-a A

Nu mai sînt cel de-atunci

Nu mai sînt cel de-atunci
cînd am strivit printre gene
primele lacrimi,
cînd mi-a lunecat de pe buze
stîlcit și firav primul „mama” !
— cel mai frumos „mama” !
acoperit cu aplauze și sărutări.
Nu mai sînt eu acela...
Nu mai sînt cel de-atunci
cînd clădeam castele de nisip
și alergam nebun după fluturi,
acei fluturi albaștri
ciopliți din fărîme de cer,
acei fluturi pe care-i prindeam în căciulă
prin iarbă,
să-mi fie jocul frumos.
Nu mai sînt eu acela...
Azi nu mai plîng...
Am uitat să mai plîng.
Mi-au rămas castelele pustii
să le năruie vîntul.
Am uitat zborul nervos al fluturilor.
Am uitat să mă joc.

Azi port cu mine un mănunchi
de idei.
Jocul meu sînt ideile.
Sînt sclavul ideilor mele.
Nu mai sînt acela ce-am fost.



Clăbucul lunii

Luna-și puse tăcută pecetea
Pe dunga de smoală
A bătrînului rîu
Unde cîntă clopotul apelor
Laolaltă cu sălciile
Și vîntul.

Apoi, clăbucul lunii
Calm dispăru printre nouri
În cer...

Clăbucul lunii

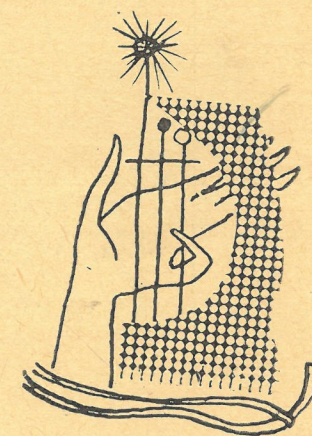
(variantă)

Cocoșul roșcat al amurgului
Prinse să ciugule înfometat
Grăunțe de lumină...

Dintr-un ungher de cer
Spoit cu-ntuneric
Calm apăru clăbucul lunii

Și-apoi își puse tăcut pecetea
Pe dunga de smoală
A bătrînului rîu,

Unde cîntă clopotul apelor
Laolaltă cu sălciile
Și vîntul...



Doar noi

Corabia lunii
Rătăcea pustie
Pe ape,
Mărgele
De stele
Sclipeau feerie
Prin întuneric
Și vîntul pe maluri
Tremura printre sălcii.

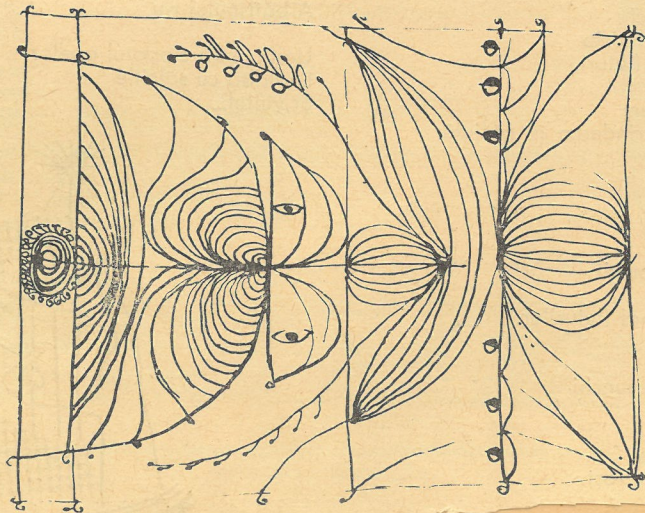
Doar noi, tu și eu
Eram acolo
La margine de ape ;
Două vieți neștiute
În singurătate...

Numai el...

Ochiul tăcutului soare
S-a tulburat...
Apoi, a murit...
S-a uscat...
Nu mai străluce...

Numai vîntul e vinovat...
El ne-a adus
Toamna,
Doamna
Galbenă ca o moartă...

Numai el e vinovat...
Numai el a tulburat
Ochiul tăcutului soare...
El l-a ucis...
Numai el e vinovat...



Dan Mu

clasa a IX-a F

Meditație

Marea, lovind țămuri de cer,
A topit soarele undeva aproape.
Albastrul incandescent al valurilor
Tremură ca-nfiorate pagini de carte.

Pe tîmple mîinile-mi lunecă-ncet
Dar prin ele multe neliniști se scurg.
E oare căldura luminii răsfrîntă din prund
Sau marea revoltă din artere ?

Cel de pe urmă amurg

Amurgul meu, cel mai frumos amurg...
Cînd voi primi sărutarea lui blîndă
nici n-o să bănuiesc
că-i cel de pe urmă amurg.

Nici n-o să știu c-apoi am să mor
și n-am să mai sorb lumina-i
ce-mi curge pe față
mîngîindu-mi ochii și buzele.

Amurgul meu...
am să rîd și-am să cînt și eu,
n-o să bănuiesc că-i cel de pe urmă amurg
al amurgului meu.

Peisaj nocturn

Noaptea coborîță din albastrul viu al universului
Cu grație își mlădie brațele albe de nea ;
Strălucitoare stau stele fixe cîntînd nemurirea
Ca un nimb al constelațiilor pămîntene.

Copacii se clatină grav împodobiți cu florile reci
Și-ascultă șerpuitoarele șoapte-ale vîntului
Despre ferestrele noilor blocuri de sus
Îndepărtate de-atingerea ramurilor.



Primăvară

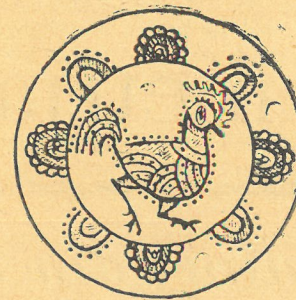
Primăvara cea frumoasă
A venit la noi acasă
Și-a răspîndit florile
Pe toate cărările.

Primăvara aurie
A sosit pe-a noastră glie
Și-n toate dîmbrăvile
Cînt-acuma păsările.

Primăvara cea voioasă
A ajuns în orice casă
Și-a umplut cîmpurile
Cu semănăturile.

Primăvara cea senină
A pătruns și în grădină.
Și-a-nflorit pomii pe plai
În ziua de Întîi Mai.

Primăvara așteptată
A sosit în țara toată,
A umplut-o de verdeață
Trezind-o la nouă viață.



Unui elev fumător

„Bucegi“, „Carpați“ sau „Litoral“
Cît costă fiecare știe,
Dar virful munților Bucegi.
Îl are scris... pe o hîrtie.

Vărășcanu Constantin

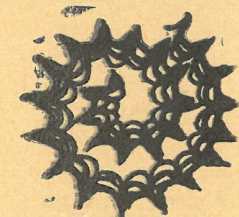
clasa a X-a B

Cînd amintirile

Cînd amintirile-mi se deapănă la rînd,
Atunci, copilăria mi-apare surîzînd.
Doar peste anii-mi tineri stă tîmpu-ntunecos,
Încît acu-mi se pare c-a fost un vis frumos.

Apoi, adolescența cu gînduri și visări
Îmi apare în față cu anii-i rîzători ;
Dar vreme-ndepărtată și de la dînsa este
Și îmi aduc aminte de ea ca de-o poveste.

O, tu, copilărie, cu jocurile tale
Și tu, adolescență, cu visuri, ideale,
Frumoși au fost anii voștri, ai speranței,
Dar iute au trecut în negura uitării!



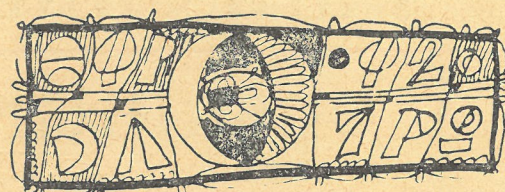
Inserarea la Oești

Soarele roșiatic, gata de a apune,
Aruncă peste zare priviri de raze vii,
Făcînd să se-ntrevadă ca-n vreme-ile străbune
Aceiași munți gigantiști cu piscuri străvezii.

El peste tot se uită, toate le luminează
Și toate sînt aievea cum sînt și în povești ;
Cîrînd el va apune, fapt care-l întristează
Și își privește chipul în lacul din Oești.

Iar satul, între dealuri și luminat de soare
Trezit la viață pare aproape de-asfințit,
Căci turmele mugînd se-aud în depărtare
Și de la muncă vine coșagul ostent.

Și noaptea, pînditoare, din peștera adîncă
Cu ochii crunți privește al soarelui sfîntit ;
Cînd ultima scîlpire dispăre după stîncă,
Încet și-ntînde mreaja spre satul adormit.



Udrișteanu Bogdan

clasa a X-a B

Ai uitat

Te-am întâlnit întâmplător.
Te-am îndrăgit....
M-ai părăsit....
Iubirea me ai aruncat-o-n vînt...

Nu aveam plete și perciuni,
Dansam stîngaci ;
Ai observat
Și te-a distrat.
M-ai părăsit și alungat din viața ta.
Nu te-am uitat fermecătoare stea.
Nu ai apus în viața mea.

Te-am reîntîlnit :
Uitasei tot...
Și sărutarea dată sub castan,
În fugă, unui licean.



Stroe Viorel

clasa a IX-a F

Primăvara

A sosit primăvara
Întinzîndu-și trena multicoloră.
A sosit veselie
Întinzîndu-și hotare
Pîn'la hotarele țării.

Cîntă ciocirliile
Și cîntecul lor sfîrteacă cerul.
Soarele strălucește
Și razele lui mîngie - ogorul.

A sosit primăvara
Întinzîndu-și trena azurie,
A sosit cîntarea
Ce-n riset înconjură țara.



Răzvan Demetriade

În mine, din noi

Jocul de lumini.
Stranii lumini
Aleargă-n mine.

Valsează gîndul tău.
Ce vals ciudat
Dansezi în mine !

Ochii tăi de puf.
Puf colorat
Plutește-n mine !

Sinii îmi apasă anii.
Adolescenții ani
Se apleacă-n mine !

Buzele șoptesc iubiri.
Trecutele iubiri
Fug din noi !



Mihail Andreescu

clasa a XI-a B

Prima-vară

Cînd nori de praf se-nvîrtesc pe stradă
Și vîntul mă cuprinde-n al său joc,
Mă simt din nou copil s-alerg cu grabă,
Să-mi fac printre ceilalți și eu un loc.

Tîrziu, cînd ostenit mă-ntorc acasă,
Ca să găsesc al cărții adevăr,
Vîntul și el în stradă praful lasă,
Iar eu afară al copilăriei dor.

Mîndrie

Granitul stîncii obosit de veacuri
Rezistă încă necurmat în vreme.
Nu vreau să spună că-i slăbit.
Nu poate
Să lase oamenii și cerul să-l blesteme.
Lovit de marea furioasă, luptă
Ca-n infinit un loc să își păstreze.
Deși-i bătrîn, el multe veacuri încă
Ar vrea să stea de strajă, să vegheze.



Rădulescu Gabriel

clasa a X-a E

Lăstari de lumină

Sfert de veac de cînd șerpi lungi de fum
Sufocau pămîntu-n bubuit de tun.
Solzi sîrînd în flăcări cu tăiș de tuci,
Semănau pămîntul cu păduri de cruci.

Sfert de veac de cînd am tot smuls neghini.
Azi sărută cerul florile-n grădini.
Și durînd drum nou prin oțel închis,
Cu scînteii de foc trecutul l-am nins.

Sfert de veac trecînd peste țara mea
Lăstari de lumină, iute cresc în ea.
Azi sorbind tăria, lujerii spre soare
Suie biruind prin tăiș de zare.

Hydrocentrala

Străbate viguros prin stratul dur de stei
Copacul de oțel - cu frunze de scînteii -
Ce poartă în coroana lui de jar
Sclipirea și frămîntul din visul milenar.

În rădăcini a adunat avid
Globul pămîntului dospit în unde albastre
Și-a înlănțuit în freamătul fluid
Puterea ce aprinde lumina vremii noastre.

Dimineața pe Argeș în sus

Adună dimineața crescînd în largi spirale
Un foșnet amețit din spuzele stelare.
Se îneacă stele albe în valurile spumă
Și malurile aleargă să prindă-un ciob de lună.

Aproape, mai aproape pe arcu unui cer
Se-adună înflorit, ecou din șantier.
O culme a unui timp se arcuiește-n soare
Și zbate apa în pietre, o vie încumetare.





Radu Nicolae

clasa a XII-a F

Virstele

Virstele noastre sînt ca un album
Pe care îl răsfoim uneori cu plăcere,
Dornici să ne vedem în fotografiile lui
Chipurile trecute prin vreme.

Virstele noastre sînt ca păsările
Care ne părăsesc în timpul toamnei tîrzii ;
Le așteptăm obosiți clipă de clipă,
Sperînd că ele vor reveni.



Mitu Ioan

clasa a XI-a B

Meditație

Eu am în stăpînire electronul
Și pot, de am nevoie, să-l culeg
În microscopul care mă cunoaște
Și mă ajută taine să dezleg.

Îmi pare stadionul dimineața,
Cînd sulîța arunc și-s plin de forță,
Prea mic ; iar cînd la soare întorc fața,
Văd uriașa vieții mele torță.

Cînd pătimașu-mi dor de ochii negri
Culege trandafiri din părul ei,
Alint chitara care pentru mine
Cîntă încet povestea dragostei.

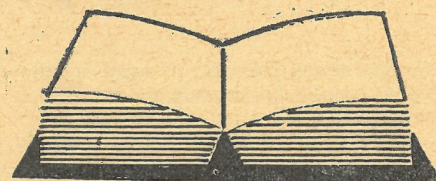
Iar cînd adorm vizes la lumea-n care
Va fi mai lungă viața ca acum
Și omul va putea gusta din toate
Să-ncheie mulțumit al vieții drum.

Ora împlinirii

Firele de iarbă creșteau trosnind
Pline de sevă și viață.
Mi-am dezlipit ochii de polen,
Mi-am desfăcut lanțul de iarbă
care îmi încătușa picioarele
Și am fugit în lume.
Era ora împlinirii.
Cocoșii sfîșiau cu trîmbițele lor
perdeaua neagră a nopții.

Am desenat un soare

Ti scriam o scrisoare ;
O picătură de cerneală a picat,
Am dus din ea linii c-un chibrit
Și astfel am desenat un soare.



Duță Alexandru

clasa a XII-a C

Te-ai născut pe frunza unui brad

Te-ai născut pe frunza unui brad
Ce veghea pe vîrful unui munte.
Tatăl Tău era izvorul rece,
Sîinca – mamă.

Sedeai cu corpu-n nori, cu fruntea printre stele
Legănat de aștri. Lumina lor fierbinte
Pătrunsă în adîncu-ți
Era hrană.

Te jucai cu vîntul, cu ploaie, cu zăpada
Încunat de stele sclipitoare
Cînd un cioban năstrușnic, cu fața roșcovană
A făcut din Tine un fluier fermecat
Acum ești sufletul lui, și el din zare-n zare
Cîntă neîncetat.

E dimineață pe cîmpul auriu

E dimineață pe cîmpul auriu.
Apare soarele zîmbind fericit ;
E sărbătoare mare : astrul cel viu
Lucește ritmic prin sufletul rănit.

Apare soarele răspîndind lumină
Ce plutește prin aer cu visuri din înalt
Iradiind iubirea, rază senină ;
E visul tinereții, e dor fermecat.

Te-am văzut

Abia sclipind, ici, colo, printre frunze

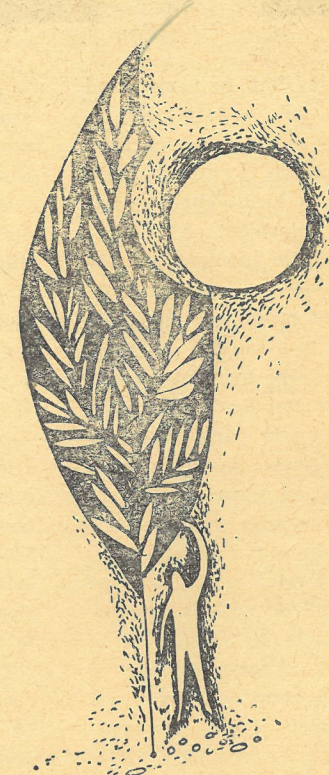
Pe muche de deal în negură ascunsă,
Cu fața zîmbitoare pudrată cu lumină,
Cu razele aruncate printre nori, în sus,
Te-am văzut.

Norii se frecau spălîndu-ți ochii-n valuri.
Dintre ei senină, sclipind din cînd în cînd,
Privind alene zarea, cuprinzînd pămîntul
Te-am văzut
Abia sclipind, ici, colo, printre frunze.

Poarta

Cu ciomag de piatră
Bat în poarta ta,
Dar poarta-i ferecată ;
Pe unde pot intra ?

Zidu-i mult prea înalt
Dar știu că ai poartă,
Poarta cea secretă.
Pe unde pot intra ?
Deschide-o !



Liviu Rebreanu



Cu puțin timp în urmă, cind eram în clasa a VIII-a am aflat de la o tov. profesoară că marele nostru scriitor Liviu Rebreanu a locuit chiar în casa în care locuiam eu cu părinții mei. Pe moment am rămas surprins. Ce coincidență uimitoare! mi-am zis apoi. Acest fapt m-a umplut de mândrie. Din acel moment parcă devenisem mai mare, mai înalt, iar viața mi se părea mai luminoasă. Aceste lucruri m-au determinat să scriu un mic articol în memoria marelui scriitor al neamului românesc. Publicarea acestui articol a fost determinată de deschiderea muzeului „Liviu Rebreanu” de la Valea Mare, care constituie o mândrie pentru noi, cei din orașul Pitești și din împrejurimi.

Viața și activitatea lui Re-

breanu sint demne de luat în seamă de toți acei ce cinstesc pe scriitori, și prin aceștia, literatura română.

Acest mare scriitor s-a născut în 1885, la Târlișua, un sat din Ardeal, sat despre care singur mărturisește că n-a reușit să-l descopere niciodată pe hartă. Prima sursă de luminare este chiar școala tatălui său, pe care o urmează de mic copil.

După terminarea cursului primar, scriitorul face liceul în trei trepte: primele clase la liceul românesc din Năsăud, celelalte la cel german de la Bistrița și apoi cel maghiar de la Sopron.

Trecerea prin aceste trei licee diferite îl face să cunoască foarte bine cele două limbi vorbite curent în acea vreme: limba germană și limba ma-

ghiară. Cunoaștere acestor două limbi a constituit pentru Rebreanu, mai târziu, un semn de întrebare, deoarece nu știa în ce limbă să scrie operele sale, dar pînă la urmă a ales româna.

După terminarea liceului, Rebreanu are intenția de a studia medicina și de aceea pleacă la Budapesta. Din cauza situației materiale, nu urmează facultatea de medicină, ci se înscrie într-o școală militară, urmînd în același timp, Facultatea de litere și filozofie. Cu timpul devine ofițer, apoi este trimis într-o garnizoană la Zentha.

În anul 1908 demisionează din armată, trece munții și apoi vine la București. În Capitală o duce cam greu, lucrînd la mai multe gazete: „Convorbiri Critice”, „Revista Idealistă”, „Lumina” și „Flacăra”. În anul 1912, se marchează începutul activității lui Rebreanu pe tărîm literar, volumele „Frămîntări” și „Golani” (1916).

Apoi încep să apară tot mai numeroase opere literare sub formă de nuvele, romane.

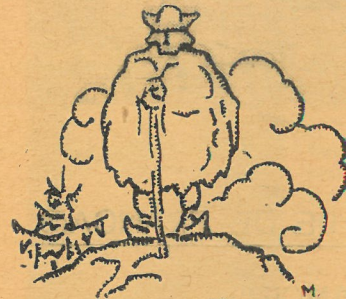
Astfel, cele mai importante romane, care l-au situat pe Rebreanu printre scriitorii de frunte ai neamului românesc, sint: „Ion”, „Răscoala” și „Pădurea spînzuraților”.

Ecoul răscoalei din 1907 a a-



juns pînă la Rebreanu, determinîndu-l pe acesta să creeze un valoros roman. Romanul „Ion”, căci despre acesta este vorba, a fost terminat abia în anul 1920. Cea dintîi versiune fusese nuvela „Rușinea”. Apoi în 1913, romanul redactează textul „Zestre”. „Ion” redă satul despărțit, tărînimea diferențiată. De altfel, întregul conflict al cărții se bizuie pe lupta aprigă pentru pămînt. Această luptă se dă între bogații satului, cum ar fi: Vasile Baciuc, Toma Bulbuc, de o parte, și săracul Ioni, de cealaltă parte.

Romanul „Pădurea spînzuraților” este în întregime un original tablou care reflectă barbaria războiului imperialist. În acest roman ni se prezintă pe rînd toate grozăviile războiului.



Tema centrală a „Pădurii spînzuraților” i-a fost sugerată scriitorului de contemplarea unui album de fotografii, înfățișînd numeroase păduri transformate în șiruri de spînzurați, în care se legănau oameni, pradă corbilor și de soarta tragică a fratelui său, Emil.

Alt roman de seamă al lui Rebreanu este „Răscoala”. Din punct de vedere tematic, acest roman se aseamănă cu „Ion”. „Răscoala” este considerată cea mai valoroasă operă a lui Rebreanu, fiind o continuare a romanului „Ion”. Ca și romanul „Ion”, problema pămîntului, care era atunci la modă, se află în centrul cărții. Dar, în această carte, problema pămîntului devine o luptă fatisă care se

termină, cum ne spune și titlul cărții, printr-o răscoală.

Totodată, Rebreanu a mai scris și numeroase nuvele cum ar fi cele care se orientează către viața de la țară: „Glasul inimii”, „Fapt divers”, „Nevasta”, „Ofilire”, „Proștii”, iar altele se inspiră din viața orășenească: „Pozna”, „Ocrotitorul” „Proștii”.

În majoritatea operelor sale predomină figura țaranului, figura omului din popor. O dată cu prezentarea personajelor, Rebreanu ne redă admisibil calitățile lor, ne înfățișează satul cu ciudățeniile lui, gîndurile, ideile și sentimentele omului simplu din popor.

L. Rebreanu are multe, foarte multe calități pe care el și le-a pus în slujba literaturii, pentru crearea valoroaselor sale opere.

Astfel, el știa să individualizeze puternic situațiile și personajele, tocmai pentru a reliefa mai bine tipicul, pentru a sublinia cu mai multă vigoare ideea operelor sale. Nuvelele au fost acelea care îl anunțau pe viitorul scriitor și romancier. În toate aceste nuvele, Rebreanu nu folosea nimic de prisos, personajele apărînd încă de la primele pagini într-un zbucium sufletesc.

Romanul „Răscoala” este cunoscut „ca o veritabilă monografie a satului ardelean”. Aceasta se datorează artei lui Rebreanu de a urmări obiceiurile și în-deletnicirile oamenilor, fără a sublinia doar pitorescul lor. Iscusința romancierului se dovedește și prin felul cum conduce acțiunea simultan pe mai multe planuri, dovedind astfel un simț deosebit al compoziției.

Rebreanu își caracterizează singur talentul său prin cuvintele:



„Spuneam cum am ajuns, frămîntînd planul romanului, să-l sintetizez într-o imagine grafică. În cursul elaborării, am căutat să realizez concret imaginea aceasta. De aici a rezultat împărțirea fiecărui capitol în mici diviziuni care cuprind câte o scenă, cite un moment, în sfîrșit un fir liber din țesătura generală. Toate acestea apoi au trebuit înodate în anume fel ca să se poată întoarce în cuprinsul acțiunilor principale”.

Prin operele sale valoroase, romane și nuvele, Liviu Rebreanu a fost și va rămîne printre cei mai de seamă scriitori ai neamului românesc.

Operele sale de seamă, cele trei romane, „Ion”, „Răscoala” și „Pădurea spînzuraților”, sint adevărate juvaere ale literaturii românești care i-au atras cîntea și admirația semenilor lui de atunci și de mai târziu.

ANDREIANU FLORIN
clasa a X-a C

DON DE LIVRES FRANCAIS A LA ROUMANIE

Une collection d'une centaine d'ouvrages scientifiques et techniques français nouvellement parus a été remise au nom de l'Ambassade de France par M. Dejean de La Batie, chargé d'affaires de France en Roumanie, à M. Ion Niculesco, Directeur du Centre de perfectionnement des Cadres d'Entreprises d'Otopeni, près de Bucarest. La collection comprenait des traités de direction d'entreprises, d'organisation de la production, d'étude du travail et d'informatique.

Le Centre d'Otopeni a déjà accueilli en stages de perfectionnement, depuis sa création, il y a deux ans, de nombreux spécialistes roumains appartenant aux cadres supérieurs de toutes les branches industrielles. Plusieurs experts français y assurent un enseignement au titre du fonds spécial de l'ONU et du Bureau International du Travail.



LE CERCLE DE DE FRANCAIS

(DIN „BREVES NOUVELLES DE FRANCE“)

LE „NOUVEAU ROMAN“

Depuis un quart de siècle — pour laisser à la notion d'actualité une certaine épaisseur dans le temps — l'humanisme traditionnel a été mis en question. A travers de vastes bouleversements de grands survivants se maintiennent : François Mauriac, Julien Green, Jean Guéhenno, Marcel Arland, régnent encore aujourd'hui. Le caractère tragique des événements de l'histoire a servi nombre d'écrivains, surtout de romanciers, et l'on peut rapprocher à ce titre des œuvres de Schwartz-Bart, d'Anna Langfus ou d'Armand Lanoux parmi de nombreuses autres. Mais ce sont là des continuateurs et non pas des initiateurs.

Les grands existentialistes qui avaient une vue tragique de la condition humaine et de l'histoire mais qui surmontaient leur pessimisme, comme Sartre ou Camus, ont continué longtemps à régner sur les lettres et sur des esprits comme ceux de Jean Cau, Pierre Gascar, Jean Genêt ou Maurice Druon.

Puis, dans les années 50, la littérature n'a pas tardé à se dégager de l'histoire, de l'idéologie, du réalisme morose pour redevenir délectation de l'intelligence et technique du langage. On vit le

retour de Jean Paulhan, penseur insaisissable, de Francis Ponge, aux descriptions patientes et parfaites, de Marcel Jouhandeau, chroniqueur de l'insignifiant, de Raymond Queneau qui situe la vocation de l'écrivain dans la création du langage. Chez des écrivains de 30 à 40 ans naquit un courant littéraire tellement dégagé des idées et si élégamment stylisé qu'il en arriva à rompre l'équilibre de la nature et de l'art. Un Henri Thomas en arrivait à débarrasser les êtres de leur poids pour aboutir à des fantômes légers, tandis que Jose Cabanis ou Jean-Marie Le Clézio portent à la perfection l'art de peindre en raccourci.

Pendant le même temps, Henri Bosco, André Dhôtel, Marcel Brion conservaient un genre narratif ou poétique plus accentué, alors que Georges Simenon donnait droit de cité un roman policier. L'aventure se retrouvait bien ailleurs : ainsi chez Julien Gracq, dont certaines œuvres sont à la confluence du lyrisme romantique et du songe surréaliste, ou chez Pieyre de Mandiargues, écrivain très pur, cerné d'fantastique et nuancé d'erotisme, chez Antoine Blondin, François Nourissier, Cécil Saint-Laurent ou Roger Nimier, qui jetaient

encore de belles étincelles.

Mais le „Nouveau Roman“, on va le voir franchit un nouveau pas.

Le courant littéraire qu'on a recouvert de cette formule représente une tentative de rupture avec le courant romanesque dans son ensemble. Héritiers des précédents explorateurs de l'inconscient, des minutieux peintres de l'irréel, les jeunes écrivains ont la volonté d'atteindre une simplicité authentique ou une objectivité purement documentaire. Sarre a contribué à lancer la mouvement, en 1948, en préfaçant le „Portrait d'un inconnu“ de Nathalie Sarraute. Mais le „nouveau roman“ ne s'est imposé que fortuitement à la critique grâce à la convergence d'ouvrages insolites d'Alain Robbe-Grillet, de Nathalie Sarraute, de Michel Butor et de Claude Simon. Le „nouveau roman“ est alors considéré comme l'événement littéraire de l'époque.

Les tendances y sont pourtant divergentes : l'un traduit sa subjectivité dans la confusion originelle, l'autre ne veut être que regard et apporte à la description un souci d'exactitude géométrique. Michel Butor, dont les intentions sont très intellectuelles, voit dans le roman un „agencement calculé pour tirer une nouvelle poésie de la banalité du réel“. A la lecture cependant, on constate que dans tous les cas l'écrivain ne raconte plus une histoire, ou du moins il réduit l'intrigue autant que possible. L'énergie créatrice est entièrement mobilisée sur l'invention gratuite d'une forme ou d'un langage. Le souci technique est d'accorder le style à une vision du monde ou la distinction du sujet et de l'objet tendront à s'effacer au profit d'un sentiment global de l'être et de la durée. D'un traitement drastique de la langue qui y perd souvent ses vertus de communicabilité.

On a donc pu dire du nouveau roman qu'il était „non figuratif“ et qu'il n'était pas sans relations avec une tendance qui triomphe dans la peinture moderne. Ses rapports furent plus fondamentaux encore avec la technique de cinéma. Ce n'est pas par hasard si c'est par un film, „L'année dernière à Marienbad“, que Robbe-Grillet a imposé au public sa poésie „géométriquement visionnaire“. De même Marguerite Duras, avec sa vue hagarde des choses, n'a jamais mieux convaincu qu'avec des scénarios de films : „Hiroshima mon amour“ et „Moderato Contabile“, et Jean Cayrol enfin, plus inspirateur que disciple du nouveau roman, s'est pris de passion pour le cinéma.

Dans un autre esprit, l'équipe sensiblement plus jeune, groupée autour des Editions du Seuil et qui a fondé la revue „Tel Quel“, pousse la volonté de construction intellectuelle dans l'œuvre d'art à un point d'artifice et de gratuité où le lecteur a parfois du mal à suivre. Ainsi en va-t-il de Philippe Sollers („Le Parc“) ou Jean-Pierre Faye („L'Ecluse“) dont on peut dire qu'ils dépensent ascétiquement un grand talent pour achever de délester la littérature du „message“.



A dispărut o floare

de Simion Constantin

clasa a XII-G

Nu știu...

Poate am iubit-o, poate nu... Dar ori de câte ori văd o floare ofilită sau moartă, o pasăre rănită, un om îndurerat, îmi aduc aminte de ea, de ochii ei și simt un fior dureros înlănțuindu-mi inima.

Suflet pustiu... am iubit-o...

A trecut ca un vis, o nălucire deșartă de vis.

Era ea, singură și albă, nepăsătoare și tristă în liniștea înserării, cu un zîmbet amar fluturînd pe buzele-i tremurînde...

Era ea, umbra unei fantome albe ce se pierdea și reapărea dansînd grațios pe o scenă aeriană nevăzută, în noapte ca o nălucă.

N-o cunoașteam.

N-o mai văzusem niciodată, dar nu știu de ce am tresărit, uimit și surprins, ca la revederea unei cunoștințe de mult uitate...



O priveam de la mică distanță, admirîndu-i părul-i cu buclele de aur grațios odihnînd pe spate, obrajii îmbujorați și atît de gingași în prospețimea lor de trandafir sălbatic, ochi de culoarea cerului senin de vară, aproape înlăcrimați.

Eram cu totul absorbit de farmecul pe care mi-l inspirase această față întîlnită pentru prima oară și cunoscută parcă de demult.

Simțeam cum frumusețea ei vaporeasă și ochii-i atît de ciudați mă captivau din ce în ce mai mult și n-am putut să-mi dezlipesc privirile îndreptate spre ea.

Pentru o clipă privirile noastre s-au întîlnit, dar numai pentru o clipă: ea și-a plecat capul de îndată, ghicind o dorință firească și indiscretă, poate, oglindită în ochii mei. L-a ridicat apoi, dar pentru a-și îndrepta privirea în altă parte.

— Laura, nu mergi cu noi? întrebă voci tinere, în spatele meu.

M-am întors zîbind. Un grup vesel de tineri se opriese la cîțiva pași de banca ei.

— Nu, Dan, mai rămîn. De altfel sînt aici de puțin timp. Vă mulțumesc la toți, prieteni.

Avea o voce caldă, adîncă, liniștită, tulburătoare, cu grave vibrații sonore.

— Atunci vii astă seară la

reuniune? Trec să te iau, da? zise cel căruia i se adresase.

— Dacă vrei... pot să vin și singură. La opt, nu?

Și fără să mai aștepte confirmarea întrebării mai mult formale, aruncă o pietricică în apa liniștită, de un cenușiu închis, a lacului.

Rămase apoi îngîndurată, cu privirile uitate spre suprafața neliniștită și tremurătoare a apei.

Deodată tresări surprinzîndu-mi privirile încă nelămurite; se uita la mine așa de îndurerată și tristă, încît mă înfiorai fără să vreau. În ochii ei albaștri în care jucau reflexe de lumini și culori se putea citi o suferință adîncă și



tăcută, zadarnic ascunsă.

Mi s-a părut așa de tristă în clipa aceea, încît nu-mi venea să cred că o fată tină, fragilă ca un crîn înflorit de curînd, poate ascunde atîta durere.

N-am mai putut rezista.

M-am apropiat de ea și am întrebă-o, înduioșat:

— Ce-i cu dumneavoastră? Nu vă simțiți bine? Vă pot ajuta?

— Mă simt foarte bine... V-au înșelat aparențele...

— Da? se prea poate... însă ochii dumneavoastră nu sînt de aceeași părere. Lor nu le poți porunci. Ei spun adevărul... numai adevărul.

O învălui într-o privire caldă, ce-i îmbrățișa și trupul tînăr și albastru viu al ochilor neliniștiți...

M-a privit blind, cu milă și durere în ochi.

Protestă, dar slab, fără convingere; nu mai credea nici ea în ceea ce spunea. Nu știu, mi s-a părut s-au era chiar alevărat; din ochii ciudați și triști ai Laurei apărură, ca o mărturie sinceră a sufletului ei, două cristale mari de lacrimi ce se prelinseseră încet, temătoare parcă pe obrajii îmbujorați...

N-am mai spus nici unul nimic. Nu puteam.

— E tirziu, spuse după un timp, abia șoptit, Laura. La revedere...

— Nu, merg și eu.

Dar nici acum cînd mergeam alături de ea, n-am putut rosti nici un cuvînt. Lacrimile ei mă înduioșaseră atît de mult, încît simțeam că aș fi comis o crimă dacă aș fi vorbit... dacă i-aș fi tulburat gîndurile.

Ea era tăcută și gînditoare... Îmi întinse o mîna micuță și albă șoptind:

— Am ajuns... îți mulțumesc.

I-am reținut mîna mult timp, după ce i-o sărutasem și simțeam toată plăcerea sărutului în sine, eliberîndu-mă din tăcerea emotivă ce mă înlănțuise.



— Aș fi dorit ca scurta noastră plimbare să fie veselă, caldă, să te facă fericită... dar a fost tristă și întunecată ca și noaptea.

Aș fi dorit să te văd privind-mă cu încredere, dăruindu-mi — fie și printr-o privire



— taina ce te înconjoară, misterul care te învăluie.

Dar te-ai închis în tine speriată poate de perspectiva unei destăinuirii...

La revedere, pe mîine, i-am spus, privind-o adînc. Noapte bună!

Nu știu de ce n-am putut să-mi rostesc numele ca un răspuns firesc la cuvintele ei. Cred că m-a iertat și a trecut repede peste această mică formalitate. Eu dimpotrivă, nu mi-am iertat-o nici astăzi.

A doua zi, am așteptat-o în parc, pe aceeași bancă.

N-a venit.

N-a venit nici a treia, nici a patra zi...

Nu mai gîndul că nu o voi mai vedea mă înspăimînta și mă chinuia așa de mult, încît m-am hotărît să o caut acasă, chiar cu riscul unei umilințe.

II

Am aflat mai tirziu că este elevă la liceul nr. 2 în clasa a XI-a. O dată, din întîmplare, am auzit niște cuvinte care m-au frapat, m-au îndurerat. N-are nici un rost să le redau aici; de altfel nici nu le-am reținut.

Vulgaritatea acelor cuvinte a fost așa de brutală, încît pentru o clipă, uluit, am înclinat să cred că pot fi adevărate.

Dar numai pentru o clipă; am izbucnit apoi în ris, ca un nebun, cînd mi-am dat seama cît de banale erau.

La urma urmei cine eram eu? Ce drept aveam pentru a o judeca astfel? O întîlnire în parc?

Putea, foarte simplu, să nu fi avut loc.

Ceva din adîncul inimii, îmi șoptea o justificare: iubirea.

Dar o iubeam? Nu cumva era o înduioșare în fața tristeții ei sau, cel mult, o uluire de o clipă? Eram oare sigur de sentimentele mele?

Ultimul act al piesei se sfîrși. În aplauzele frenetice ale spectatorilor, tinerii și talentații actori apar la rampă.

Îmbujorată de emoție, Laura se înclină ușor cu mișcări grațioase zîbind fericită.

Deodată în mijlocul mulțimii se auziră câteva voci puternice:

— Bravo, Laura! Bis!

Și apoi altele, altele...

Ah, cît de frumoasă era atunci!... Și cît de urit au sunat cuvintele glasului anonim...

Venisem la teatru fără a bănuî că Dana, eroina acestei piese de teatru, este de fapt Laura. Am fost plăcut surprins, am simțit un fior cald și un val de sînge impurpurîndu-mi inima...

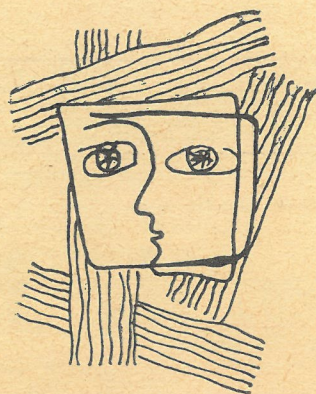
Mă simțeam așa de fericit, ca niciodată.

Cînd am ieșit din sală, Laura primea felicitările zgomotoase, interminabile ale colegilor care făcuseră cerc în jurul ei. M-am îndreptat spre ei și tocmai cînd mă pregăteam să mă alătur grupului numeros, privirile-mi distinseră uimite pe autorul acelor cuvinte, la brațul Laurei, cu aerul unui desăvîrșit curtezan de la Curtea Majestății Sale Henric al XIV-lea...

M-am retras neobservat. Așadar cuvintele lui puteau să aibă o undă de adevăr... deși nu în sensul vulgar.

Cît de dureros este să constăți ceea ce de fapt ai fi dorit să nu fie adevărat.

Nu mai există nici o obiecție. Mergeam tăcut și îndurerat poate, fără să-mi dau seama pe ce străzi mă conduc pașii.



Tresării.

În fața mea, părăsită și tristă, era banca pe care am văzut-o pe Laura pentru prima oară. M-am așezat încet, mângiind-o în neștire, zimbând trist amintirilor...

Era prima mea dezamăgire intimă, dezamăgirea pe care ți-o dă iubirea atunci când n-ai ajuns încă să o cunoști... Și așa, tot gândindu-mă mereu, am ațipit. O capitulare rușinoasă, dar... binefăcătoare. Mi s-a părut mie s-au era realitate? Visam?

— Ciprian... Ciprian, trezește-te... Ciprian...

Nu, nu era realitate. Un basm, un basm în vis... o încordare disperată a minții bolnave...

— ...Trezește-te, Ciprian...

Deschid încet ochii... era ea! O privii ca pe o făptură ireală neputînd să cred în existența atît de apropiată a ei.

Se așeză încet lingă mine, privindu-mă; din nou mă izbi privirea ciudată a ochilor ei:

— Ciprian, iartă-mă te rog... iart-o pe aceea care a fost nevoită să te uite, împotriva voinei ei. Nu înțelegi; nu-i nimic... cîndva ai să înțelegi...

Vorbea fără să mă privească, melancolică și gravă; ceea ce m-a uimit și mai mult a fost rostirea numelui meu.

Așadar îl aflase...

— Ei? nu mă feliciți? Am avut succes la care, sincer vorbind, nu m-aș fi așteptat niciodată. Sint așa de fericită...

— De, ai avut, am răspuns eu, cu o răceală în glas ce mă surprinse.

De neînchipuit trecerea aceea de la o destăinuire

gravă, înduioșătoare, la vocea de copilă neștiutoare.

— De ce îmi vorbești așa? Oare n-am meritat ceea ce mi s-a acordat. N-am fost la înălțime, crudul meu critic și.. prieten?

— De ce ai făcut o pauză înainte de cuvîntul „prieten”? Îmi răspunse cu mare tristețe în glas:

— Iartă-mă... nu-ți merit prietenia, o știu. N-am făcut nimic pentru a-ți câștiga încrederea... nu mă privi așa, privirea ta mă arde... tu nu poți să mă înțelegi, ai impresia că plutesc într-o taină, de nedezlegat. Păcat! Ești singurul care nu m-a felicitat pînă acum. Să vorbim despre altceva dacă asta nu-ți convine. Despre ce vrei să vorbim? Ori preferi tăcerea?

— Vorbește-mi despre tine,



Laura, zisei eu stăruitor, chiar grav.

Mă privi cu o nesfîrșită milă.

— Despre mine? Ce-aș putea spune? Că am părinți iubitori pe care-i stimez atît de mult? Că sint unica lor fiică? Că iubesc tot ce mă înconjoară: florile, copacii, oamenii, universul?

— Cu predilecție, teatrul?

— Teatru? Nu e numai o pasiune, ci și o uitare... Ah, iartă-mă, spun prostii.

Iarăși luă tonul grav, înduioșător. Enigma rămînea mereu de nepătruns... Atunci, pentru prima oară, am simțit nevoia să fiu rău, să fiu rău cu mine însumi:

— Nu, Laura. Acum pentru prima oară, ai spus adevărul, ai fost sinceră cu mine. Îți mulțumesc și pentru atît!

Nefericitul de mine...

Dacă aș fi știut atunci ce durere provocase cuvintele mele neghioabe! Dacă aș fi știut ceea ce știu acum...

Dar cum să-mi fi dat seama cînd totul din jurul meu plutea într-o taină ce mi se părea de nedezlegat?

Îndurerată și tristă, veselă și ispititoare, gravă, fericită, simțitoare, dureros de simțitoare chiar, iarăși gravă...

Cum se puteau împacă aceste sentimente atît de potrivnice pe același chip, atît de tînăr? Ah, mai tîrziu, mult mai tîrziu, aveam să-mi dau seama de ce ochii ei pluteau în lacrimi!

Și eu care credeam că erau lacrimi de fericire! Se strînse la pieptul meu, dojenindu-mă blind!

— Ai să regreți cîndva cuvintele astea, Ciprian. Să nu fie însă, prea tîrziu...

N-am spus nimic. Mă cufundam din ce în ce mai adînc în haosul întunecos al neîncrederii...

Și ca prin vis, am auzit cuvintele ei:

— Știam că te găsesc aici... Cînd te-am văzut că te îndepărtezi de grupul care mă felicită, mi-am simțit tresărirea inimii și am știut că ai să vii aici.

Eram învăluită într-o presimțire fericită și puțin întunecată. Mă privi cu fața senină, luminată ca de o mare fericire...

Privind-o mi-am dat seama cît îmi este de apropiată, mi-am dat seama că o iubesc...

Și fără să vreau am roșit.

Mi-am amintit de cîteva cuvinte ce mi-au rămas în minte, dintr-o carte pentru tineri: „tinerețea și dragostea au mers totdeauna mină în mină și cînd dragostea e curată și sinceră,



cînd te face mai bun și mai cinstit, mai altruist și mai apropiat de inima oamenilor, nu ai de ce să te ascunzi sau să roșești, nu este nimic urît sau rău în a iubi și a fi iubit“.

...cînd dragostea e curată și sinceră...

Zimbii fericit amintirii.

— De ce zimbești? Mă întrebă ea, privindu-mă.

— Mi-am amintit de ceva... Laura, care a fost cea mai mare fericire a ta? Mă privi și nu-mi răspunse.

Era noapte.

Am cunoscut apoi părinții ei. Mama mai păstra încă urmele unei frumuseți trecute, dar blîndețea și conturul destul de vizibil al unei dureri interioare îi dădea o vîrstă mult mai înaintată decît avea în realitate.

Tatăl, un om voinic, chipeș și mereu pus pe glumă, s-a arătat încîntat de cunoștință, mai ales atunci cînd m-am dovedit un partener agreabil la masa de table.

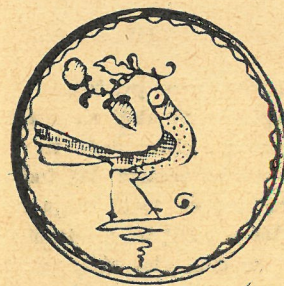
Aici, în familia ei, Laura se schimbase parcă. Ochii nu mai erau așa de ciudați și surideau ușor cînd o priveam. Pînă și lecțiile le făceam uneori împreună. Și parcă asimilam mai profund și mai repede, alături de ea, cunoștințele predate...

— Ciprian, mă întrebă ea deodată, care scriitor îți place cel mai mult?

— De ce mă întrebi? Sint foarte mulți care îmi plac: Rebrenau, Dumas, Anatole France, Walter Scot... și mulți alții.

— Pe care îl iubești cel mai mult?

— Greu de ales... Dumas să zicem. Tatăl sau fiul?



— Nu pot să aleg, dar... de ce mă întrebi?

— Așa... o simplă curiozitate... Și eu tot pe Dumas îl simpatizez, dar cu o precizare: fiul...

Nu am băgat atunci în seamă nuanța cuvintelor ei, nu puteam să bănuiesc (de altfel nici acum) nici o legătură între ea și Marguerite Gauthier. Eram atît de aproape de ea, încît senzația de intimitate mă umplea de o fericire pe care n-o mai simțeam niciodată.

Ea vorbea fără să bănuiască gîndul meu, senină și strălucitoare în feminitatea ei de copilă nevinovată, iar cuvintele ei nu le auzeam. Razele aurii ale soarelui de primăvară jucau în părul ei blond, vaporos și o luminiță albă îi juca în ochi.

Am întrerupt-o grav, aproape melancolic:

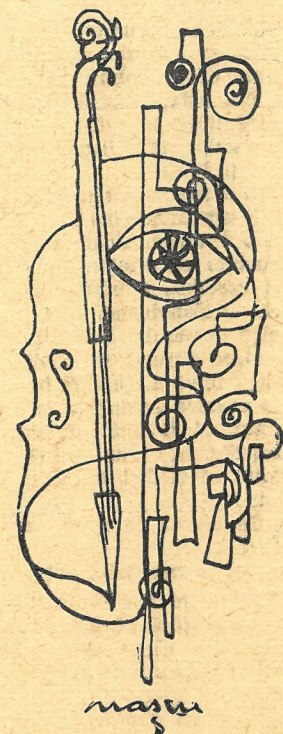
— Laura, te iubesc...

Mă privi surprinsă, tresărind. Buzele-i tremurau ușor și o roșeață vie îi pătrunse în obraji; încet buzele noastre s-au apropiat și abia simțit s-au atins.

Și atunci, ca și un ghiocel ce își desfăce bobocul petalelor cînd primește pentru prima dată sărutul soarelui, în inima mea s-a născut o lume plină de o prea adîncă vrajă... Buzele mele nu mai șopteau nimic, dar în privirile mele ea a citit... a înțeles totul. S-a apropiat de mine și aproape îmbrățișindu-mă și-a pus capul pe pieptul meu. A fost o candidă și dureroasă ofrandă a buzelor neștiutoare și a sufletului îndurerat și uimit. A fost primul și ultimul nostru sărut, pecetea nevinovată a iubirii, sărutul pentru totdeauna...

Mă părăsi apoi, și șopti fără cruzime în glas:

— Te iert, pentru că te iubesc, dar să nu mai faci niciodată ceea ce ai făcut. Nu te condamni și nici nu te resping. Eram fericită că erai cu mult deosebit de ceilalți, că mă respectai, și, în taină, ți-am dăruit inima în schimb. Iată de ce ți-am trimis sărutul și n-am vrut să te jignesc refuzîndu-ți pornirea sinceră. Nu mă îndoiesc, știu că mă iubești. Să dăm vina pe iubire și să nu mai scăpăm într-o asemenea ispită, tocmai pentru că ne iubim. Mai tîrziu, cînd vom câștiga acea



experiență atît de utilă vieții, cînd ne vom da seama că sentimentele noastre au rămas aceleași (vocea îi tremura) vom putea să ne deschidem inimile. Pleacă acum și nu te supăra, te rog, dar nu vreau să mă vadă cineva plîngînd...

Își ascunse capul în palme și rămase așa, așteptînd să plece. M-am apropiat de ea, mi-am lipit buzele de fruntea ei, plecată, și i-am zis îndurerat:

— Te rog, să mă ierți, Laura... Nu știam că sărutul meu are să-ți aducă această tristețe... Nu voi mai veni aici și, dacă vrei, putem să ne mai înțîlnim pe banca cunoștinței noastre. Încă o dată te rog să mă ierți. Pentru mine ai rămas și vei rămîne mereu o enigmă de nepătruns și nu știu dacă voi afla vreodată ce ascund privirile ciudate ale ochilor tăi...Rămii cu bine și nu uita că te voi aștepta oricît acolo unde pentru prima dată ai apărut în fața privirilor mele.

Nu și-a ridicat privirea și nu mi-a răspuns.

Am plecat.

Încă nu știam cine era aceea fată căreia, fără să-i vorbesc

și fără să o cunosc de când am văzut-o pentru prima oară, i-am dăruit inima mea.

Am așteptat-o mereu, în fiecare după-amiază însorită sau mohorită, la aceeași oră, în același loc...

N-a mai venit niciodată.

N-am întreprins nimic pentru a o revedea. Poate asta era și dorința ei. Simțeam și durere și veselie... o veselie nebunatică — lăsându-mă fără împotrivire destinului inefabil.

Oare durerea ei, ochii ei ciudați, felul ei de a fi în puținele noastre întâlniri... în sfârșit, totul, să fi fost masca unei înșelăciuni dureroase? Oare totul să fi fost un joc minciunos?

Să fie ea în stare de așa ceva?...

Dar mama, tatăl ei?...

Ah, cum am ajuns... ce puteau să facă ei, sau, mai curînd, ce vină aveau ei? Puteau oare să-i interzică sentimentele fiicei lor? Vai, cum pot să mă gîndesc la asemenea lucruri, cum pot să fiu așa? Dar... Nu era cu puțință!

Răspundeau sufletul meu, mințea mea, corpul meu, răspundea inima mea... dar mai aveam inimă?

Un plic închis și alb mă domoli ca un balsam. Dar numai pentru o clipă... un simplu foc de paie...

Nu avea nici titlu.

„Uită tot ce-a fost. O poveste nereușită. Nu te-am iubit niciodată. A fost un joc fără inima mea.

Fii fericit,

L. B.“

Inimă? Mai aveam spectrul izolat al ei, rămășițe triste de celule și țesuturi, artere, ventricule...

Fii fericit! Ordin, milă, durere?

Refuzam să cred că ea nu trebuia să mai existe pentru mine deși... orgoliul meu era serios atins. Trebuie să lupt pentru a-mi regăsi inima, iubirea, răătăcite și ele de bună seamă ca și mine.

Era în mine o răscolire neputincioasă de gînduri și simțiri, o durere interioară, morală, căreia nu-i puteam găsi alinaarea.

...O seară răcoroasă, de mai.

În parc.

Priveam cu speranța ce ți-o dă regăsirea pe toți trecătorii, nădăjduind că, printre ei, ar putea fi și ea, cînd, cu toată distanța, am recunoscut-o pe o bancă singură. Cred că m-a observat și ea, căci, cînd am ajuns acolo, banca era liberă. Laura dispăruse...

Era limpede, mă evita...

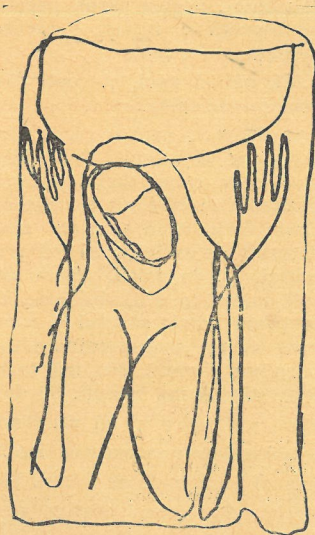
Pe bancă, stingeră și părăsită, puțin mototolită, o hirtie. Am desfăcut-o și am citit-o colm, fără nici un gînd. Era o scrisoare și nu avea titlu... o coincidență?

Te iubesc Laura, dragostea mea! Nu știu ce vād la tine. Poate ochii tăi albaștri, atrăgători, bărbia ta accentuată de groșița rotundă și mică, surîsul tău ironic pentru unii, chemător pentru alții... Glasul tău, sugrumat la șoptirea cuvîntului iubire... roșeața ce-ți acoperă obraji la cite un sărut nevinovat, cast și atît de tainic încît nu poți să știi ce prevestește: iubire, prietenie, dragoste, dorință, ispășire... Simt cum sint învăluit de o dragoste sinceră și la-fel de curată ca și tine.

Te rog primește dragostea mea,

Dan Ștefănescu“.

Din descrierea făcută de misteriosul îndrăgostit reieșea chipul luminos al Laurei, așa cum trebuie să fi fost el cîndva, căci, excluzînd faptele privite prin prisma lui de îndrăgostit



eu nu l-am cunoscut niciodată astfel. Niciodată nu am văzut-o pe deplin fericită, veselă, și nu am observat surîsul ei expresiv, chemător...

Scrisoarea era pătată în cîteva locuri, dar nu de cerneală.

Poate erau lacrimi...

Erau poate, lacrimile unei fericiri apuse, lacrimile de durere ale unei flori ce va dispărea, ofilită...

M-am întîlnit cu mama ei. Era așa de schimbată încît n-am mai recunoscut-o. De-abia mi-a răspuns la salut. M-a privit, blind, îndurerată, și a plecat fără să-mi spună nimic.

Am primit o scrisoare anonimă, în care mi se cerea să scriu cîteva cuvinte bolnavei Laura Bănățeanu, etajul 8, salonul 4, spitalul Fundeni, București etc...

Internată în spital... iată taina Laurei.

Părea veselă, fericită, surprinsă de farmecul adolescenței. E adevărat că, uneori, era tristă, dureros de tristă. Dar bănuiam că era o îmbufnare de moment, așa cum tinerele fete aflate în tovărășia prietenilor sau a colegilor și chiar a colegelor, fac „mutre“ de falsă tristețe sau... scene prietenului lor.

Cînd am văzut-o prima oară era copleșită de boala ce-și făcuse loc în trupul ei tinăr, maldie ce devenise o taină și pentru proprii ei părinți. Niciodată n-am văzut-o așa de tristă ca atunci.

Am încercat să-i scriu. Am izbutit, după o muncă înăbușitoare, de peste două ore. O scrisoare de la un prieten... o încurajare sinceră, prietenească.

Această scrisoare n-a fost deschisă niciodată...

III

„Iubitul meu prieten, Îngăduie-mi să-ți spun astfel...trebuie... chiar dacă tu nu vei aproba aceasta. Mă îndrept către tine cu toată ființa mea, cu tot cugetul meu. Întotdeauna de cînd sint aici, nevoia de a-ți scrie a devenit pentru mine o necesitate vitală, care

a crescut mereu, nerezolvată, dar niciodată poate ca acum.

Am aminat mereu, dar iată că și această aminare a ajuns la punctul maxim, la sfîrșit, atunci cînd nu se poate amina nimic... În această scrisoare vei afla totul... tot ce ți se pare o taină. Îți amintești cînd ne-am întîlnit prima oară? M-ai văzut tristă și îndurerată, îngîndurată... eram eu, cea adevărată. Am căutat mereu, să fiu veselă, să par fericită, chiar cînd așa ceva devenea o imposibilitate, să nu bănuiască nimeni, nici părinții mei, suferința mea.

În bună parte, am reușit...

Tu ai fost singurul care ai bănuît (să nu minți, numai ai bănuît, nu erai sigur) că am o taină. Atunci m-ai văzut tristă, pentru că de străini nu mă feream. Orișicum, atunci erai un străin...

Am căutat apoi să-ți spulber bănuielele deși simțeam că e în zadar. Nereușita mea m-a umplut de o ciudă neputincioasă și obsedantă care m-a îndurerat și mai mult. De aceea nu am mai venit acolo unde m-ai rugat să vin cînd ne-am despărțit... mi-era teamă de privirile tale cercetătoare.

Tirziu, mult mai tirziu mi-am dat seama, surprinsă că te iubesc. De aceea am fost fericită — ca niciodată — atunci, în ziua aceea însorită de primăvară, cînd m-ai sărutat și mi-ai spus că mă iubești. Eram fericită că mă iubești. Eram atît de fericită încît simțeam că nu voi mai rezista și voi izbucni în plîns.

Nu voiam ca cineva să mă vadă plîngînd, de aceea te-am rugat să pleci.



A fost o înduioșare în care s-au contopit suferință, tristețe și durere într-o vagă uitare...

Te rog să mă ierți pentru cele ce ți-am pricinuit căci, te asigur, au fost fără intenția de a te îndepărta.

Totul e așa de simplu... Pare așa de simplu...

Iată o sosit și momentul adevărului.

Un adevăr așa de simplu și totuși așa de crud... Sint bolnavă. Ciprian. O durere fizică pe care nimic și nimeni nu o mai poate izgoni din corpul meu în care e înrădăcinată adînc...

De doi ani de zile port stigmatul nemilos al cancerului, neoplasm, după cum îi spun doctorii.

Am îndurat-o ca pe o voință a destinului meu, în tăcere și enigmă, pentru a nu-mi alarma mama bolnavă și tatăl îndurerat. Nu voiam ca bieții mei colegi, aflîndu-mi taina, să mă privească și să-mi vorbească cu tonul afectuos și grav al încurajării inutile.

Trebuia să rămîn pentru ei colega veselă, dornică de afirmare, așa cum se obișnuiseră. Poate i-a surprins faptul că sint bolnavă. Simțeam cum ceva nelămurit, adînc și dureros încolțește în mine, crescînd mereu și pe care nu-l poate înțelege.

Ciprian, nu mordea nefiresc, de apropiată mă doare, ci faptul că voi fi uitată... că nu va mai exista nimic din Laura de odinioară. Mi se frînge inima cînd mă gîndesc că n-am să mai fiu pe scenă, că n-o să mai exist, că n-o să-mi mai vād părinții, colegii, profesorii, pe tine niciodată, niciodată! Nu știu cît voi mai trăi — o zi, două, poate chiar o oră — dar vreau să ai o mică amintire de la cineva care ți-a fost dragă și care dorește să n-o dai uitării... Aș fi vrut să fim tot timpul împreună, dar viața e schimbătoare. Uneori viața te face să suferi, alteori te face fericit. Dacă cu mine ea n-a fost darnică, poate pe tine te va face fericit.

Aș dori-o din toată inima. Aș vrea să ai parte numai de

bucurii, de succese, de fericire...

Dacă uneori îți va fi greu, gîndește-te că ai avut cîndva pe cineva care te-a iubit și care n-a încetat o clipă să te iubească.

Fie ca această scrisoare să-ți aducă aminte de aceea care nu va mai exista și care, pe patul durerii și al morții, se mai gîndește la o fericire ce va apune o dată cu ea.

Laura Bănățeanu“.

Pentru a citi a fost nevoie de o noapte...

Corpul și miinile imi tremurau, nu mai auzeam și nu mai vedeam nimic... decît întunericul îngrozitor al fericirii apuse.

N-am s-o mai vād niciodată... Ah, ce groaznic cuvînt: niciodată! O fericire abia înflorită, fragedă și curată, obișnuită și atît de firească, întreruptă timpuriu înainte ca ea să devină o certitudine.

N-am s-o mai vād niciodată... Greutatea ca de plumb a acestor cuvinte mă exaspera. Glasul mi se frînse, sufletu-mi plîngea... Erau lacrimile nevăzute, lacrimile de durere ale unei flori fragede, ofilite, care nu se vād. Durerea țipa în mine, dar nu se auzea: țipetele unei flori nu se aud.

...O zi însorită. Pe banca tăcerii... și a dragostei. Vorbeam, vorbeam singur cu mine însumi. O rechemam pe aceea ce mai trăia încă în inima mea. Ea n-a murit.

Ce vorbeam? Erau rugăminți. Îndreptate spre cineva nevăzut, dar înțelegător, căci fără înțelegere aș fi fost un nebun. O rechemam cu tot zbulciumul neobișnuit al inimii, cu toată candoarea și căldura dragostei, cu toată frămîntarea creierului:

Răsați ca o lumină

A-ntregii mele vieți

Și zborul...

...a plecat, pentru totdeauna.

...tău măiestru

Cuprins de un fior

Să lumineze tainic

Singurul meu dor.

— Ciprian, ce-i cu tine?

Deschid ochii. În fața mea zveltă și blondă, era o fată cam de vreo 18 ani. Nu o cu-

noșteam, dar mi-am adus a-minte vag, de altfel, că o mai văzusem cândva.

— Nu mă privi așa, pentru că nu ai de unde să mă cunoști! Numele meu este Ana... Ana Mareș. O singură dată m-ai văzut, la teatru...

Era o colegă de liceu a Laurei, și printr-o ciudată întâmplare tovarășă de suferință în spital. Mi-a povestit îndurerată, ultimele zile de viață ale prietenei sale. Încerc să redau cuvintele ei în cele ce urmează.

În liceu nu erau prietene, nici nu se cunoșteau. În spital însă, cum e și firesc, au devenit prietene de nedespărțit. I-a povestit despre mine, i-a arătat fotografia mea; de aceea m-a cunoscut.

Era tristă, dureros de tristă. A scris, în ajunul plecării, biletul în care îmi spunea că nu m-a iubit. Știa că nu mai avea mult de trăit și a preferat să-mi scrie, alegându-mi o durere fulgerătoare, de scurtă durată, în locul acelei brazde de neșters pe care iubirea o lasă pe acolo pe unde trece...

Ca o urmare a dragostei ei, dar mai ales a insistențelor Anei, ea mi-a scris.

Odată s-a adresat unui doctor ce nu venise niciodată în salon, întrebându-l ce șansă mai are bunica sa, bolnavă de neoplasm, într-un grad avansat. Fără să-și dea seama de vicleșnia Laurei, doctorul a răspuns prompt: cel mult două luni...

I-a mulțumit, i-au tremurat buzele în care nu mai era singe și a tăcut... a tăcut toată ziua.

Ana avea un flacon de oțet necesar pentru frecții pe care nu l-a folosit. Observa că oțetul din flacon scădea pe zi ce trecea. N-a bănuț nimic. Până mai târziu când... i-a spus ea însăși. Dizolva esența în apă și bea câteva pahare pe zi...

Era însă prea târziu. Primea scrisori aproape zilnic. Le citea visătoare... Aștepta câteva cuvinte de la mine, dar nu i-a spus niciodată Anei acest lucru.

— Cred că ar fi uitat și durere și moarte dacă ar fi primit câteva rânduri de la tine, îmi spuse Ana.

— Crezi că mă iubește? întreba Laura.

— Firește... nici nu te îndoi de asta, răspundea prietena ei. — După câte i-am făcut... mă va ierta oare?

În seara zilei când mi-a scris i-a fost rău.

Și-a pierdut cunoștința, a delirat chiar.

Dimineața era de nerecunoscut.

Palidă, cu cearcăne mari la ochi, negre, cu riduri pe față: cit îmbătrânise într-o singură noapte! Dar ochii erau mereu vii și ciudați și așa au rămas până în clipa morții, când i-a închis pentru totdeauna.

Deodată, brusc:

— Nu voi mai trăi mult, Ana. Voi muri curînd, simt asta. Ah, așa de curînd... Ce trebuie să simți cînd te gîndești că n-o să mai exiști? Să nu mai plîngi, să nu mai rizi, să nu mai vezi...

— Taci, Laura, nu vezi că vorbești prostii...

— Nu, Ana. Sint mai serioasă ca oricînd, vorbesc mai serios ca niciodată. Acum la despărțire te rog ceva. N-ai să mă refuzi, nu?

— Laura... în curînd doar vom pleca de aici.

— Tu... fără mine... tocmai despre asta vreau să-ți vorbesc. Ciprian e trist, îndurerat... cred că a primit scrisoarea... O știu, inima nu m-a mințit niciodată, cu atît mai puțin acum. Va fi și mai îndurerat cînd...

— Laura, te rog, de ce vorbești așa?

— ...cînd nu voi mai fi, con-



tinuă ea, urmărită de un singur gînd.

Te rog, spune-i lui Dan că nu l-am iubit; nu vreau să duc în mormînt o minciună. M-ar îndurera să știu că el crede într-o iubire ce n-a existat niciodată. Viața nu mi-a oferit decît o clipă de fericire și n-aș fi vrut ca, prin moartea mea, să las în urmă numai durere. Dar prefer să-i spun adevărul oricît ar fi el de dureros, decît să-l îmbrac în veșmintul unei iluzii false.

Dimineața următoare, cînd razele soarelui se jucau prin părul ei, s-a trezit. Părea veselă, renăscută, cu mult deosebită de cea din ziua precedentă. Era veselia morții. Luase o carte să citească. Era „La Dame avec camélias” redactată în limba franceză și citea tocmai scrisoarea de adio a Margaretei Gauthier.

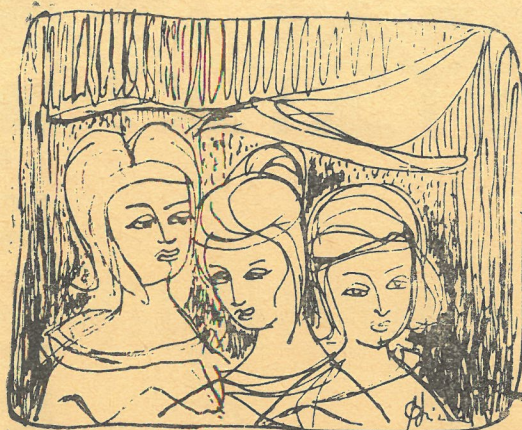
Dar nu a putut să o termine. Lacrimile îi umpluseră ochii pe care nu-i văzusem niciodată lăcrîmînd (cu excepția, poate, a acelei seri)...

Apoi visătoare:

— Ana... Ciprian...

Închise ochii strîns și nu mai rosti nimic. Îi deschise apoi încet, ca și cum s-ar fi temut să nu-i trezească lacrimile.

— ...mamă...



A fost ultimul ei cuvînt.

A venit sora, i-a făcut o injecție, dar fără efect.

Moartea nu se lăsa înșelată. Ochii mai păstrau ceva din sufletul ce zbura spre ceruri. Chipul ei strălucea ca niciodată. Înmuiate de lacrimile ce nu mai conteneau, genele i se asemuiau cu frunzișul după o ploaie de vară. Soarele dragostei curate le făceau, o ultimă dată, scilpitoare.

Capul îi căzu ușor pe pernă și un oftat adînc, ultim, îi înfioră trupul. Nici nu s-a observat cînd a murit.

— La două ore după moartea ei în ușa a apărut poștașul cu scrisoarea ta...

Era în mine ceva nedeslușit, adînc și dureros. Doream atît de mult să mă găsesc pe un cîmp lung, lung, nesfîrșit de lung, înconjurat de mireasma îmbătătoare a florilor ce-și deschid voluptuos petalele spre soare, îmbrățișate de razele lui, să privesc în neștire albastrul nemărginit al cerului, înfiorat de atingerea duioasă și proaspătă a vîntului, pierdut în mulțimea glasurilor adînci și tainice pe care să le aud numai eu...

Dar acesta-i un vis, numai o iluzie căreia nu îndrăznesc să-i dau glas de teamă să nu fiu auzit, ignorat, de teamă să

nu fiu crezut nebun în dragostea mea.

Mi-am dat seama că am pierdut-o și, alături de ea, inima mea. O tristețe nespus de dureroasă mă încerca...

Odată pe săptămîină mă duceam la mormîntul Laurei. Era plin de flori. În locul unei singure flori, pierdute, apăruseră zeci, sute de flori asemenea, fiecare trup din trupul ei.

Rămîneam acolo mult timp cu fruntea plecată, tristă. Căutam cu privirea florile cele mai frumoase ce-i împodobeau mormîntul. Zăboveam mult alături de ele sub cerul binevoitor sau trist.

Ascultam adierea vîntului suav sub al cărui vuiet florile tremurau, se aplecau, ca o dojenire. Mi-am adus aminte, înflorindu-mă de vorbele ei: „Ai să regreti cîndva, cuvintele acestea, Ciprian... Să nu fie însă prea tîrziu”.

Ah, nevinovată copilă, ai să mă poți ierta? Regretul meu e sinceritatea tristă a sufletului meu, dar el nu mai poate face nimic pentru tine!

Fluturi zburau nepăsători în jurul meu. Vîntul încremenise. O floare mare, roșie, răsări parcă dintr-o dată pe mormîntul ei. Vîntul adie din nou, o pasăre cîrpește ciudat — inima are o tresărire. Am recunoscut în roșul palid al acelei flori

sfioasa înfiorare a acelei inimi și m-am întrebat: și-ar putea închipui cineva vreodată că acest pămînt plin de flori, ar putea scunde o taină?

Soarele răsare mereu și mereu se îndreaptă spre apus, apune, reapare din nou...

Cîte o viață stingheră, dar nu unică, nu-și sfîrșește drumul unic în felul său, pe care-l urmează orișicine. Dispare pe undeva în curs de dezvoltare și de afirmare... Ea nu mai seamănă cu alte vieți, cu soarele...

Zîmbetul ei cald nu îl vede nimeni.

Durerea inimii ei nu o simte nimeni.

De ce privirile noastre se îndreaptă mereu spre răsărit?

Mi-ai cerut să-ți povestesc, dragă prietene, despre Laura Bănățeanu, dacă nu ești indiscret.

Nu ești de loc indiscret, dragul meu, dimpotrivă cuvintele tale m-au îndemnat spre destăinuire, spre retrairi de clipe trecute, dar neuitate. M-am întrebat apoi de ce operele mele, mai toate sînt vesele, zburdalnice, ca să folosesc așa termenul tău.

Da, e adevărat, sînt vesele, dar nu comice.

Ele ascund însă toată durerea și amărăciunea unei vieți pierdute, unei fericiri apuse. Ele tind să dea tot ceea ce destinul nu a dat acelei vieți. Bucuria, fericirea veșnică, sînt sentimentele care reies (după cum afirmi) din lucrările mele; sînt sentimentele care n-au încununit viața aceea scurtă și tristă.

Am dorit și doresc să dau în continuare altor lucrări ceea ce iubirea mea nu a putut da pentru salvarea acelei ființe care a fost fericirea adolescenței mele.

Prietenul tău,
CIPRIAN NICULESCU



Satul meu natal

Ce plăcut și duos este să-ți amintești de anii când erai un mic omuleț, fără griji, fără necazuri, cu zîmbetul pe buze, plin de fericire, cutreirind satul și împrejurimile cu alți copii.

Îmi aduc aminte cu deosebită plăcere, de anii fericiți ai copilăriei, pe care am petrecut-o în satul meu natal.

Așezat ca într-o albie, între două coline muntoase și acoperite de o rețea densă de păduri, satul oferă o minunată priveliște, specifică satelor de la munte.

Niciodată nu am iubit satul așa cum îl iubesc acum, când sînt departe de el și când ne leagă amintirile unei copilării ferice. Nu știu de ce, dar nostalgia acestor ani pune stăpînire pe mine.

Eu aș clasifica copilăria ca cea mai frumoasă etapă a vieții. Și totul se leagă de satul natal.

Fiecare colțisor, fiecare uliță, fiecare casă, trezesc în mine o avalanșă de amintiri, și încerc și acum să mă reîntorc cu gîndul pentru cîteva clipe în paradisul copilăriei.

Dragi-mi erau jocurile copilăriei, la care luam parte cu cea mai mare însuflețire, drag îmi era satul cu împrejurimile, care sînt intra-devăr vrednice de laudat.

Orice călător care pătrunde în timpul verii în acest sat,

este surprins de liniștea apăsătoare ce stăpînește aceste locuri tainice și binecuvîntate.

Vara, țăranul nostru împreună cu familia ies la munca ogorului lucrînd cu abnegație și pricepere în unitatea de timp foarte populară „din zorii zilei pînă-n seară”.

Pînă și copiii care sînt singurii locuitori ai satului în timpul verii caută refugiu la apele limpezi și binevoitoare ale Vilsanului, unde se bălăcesc spre marele lor haz.

Numai dacă străbați jumătate din sat, poți vedea la sediul cooperativei agricole de producție, ca o excepție, o vie activitate desfășurată de oamenii din conducerea cooperativei, care iau măsuri, elaborează planuri și fac tot posibilul ca munca să se desfășoare conform planurilor de producție, iar în toamnă țăranul să-și primească binemeritatul rod al muncii sale.

Rîul Vilsan, limpede aidoma cristalului umbrît în mare măsură de giganții copaci care îl străjuiesc, străbate satul prin mijloc, și își poartă susurul apelor, printre stînci, printre dealuri, printre coline, prin cîmpiile mănoase, pînă îmbrățișează cursul zgomotos al leghendarului rîu Argeș.

Sînt o plăcere să vă vorbesc despre acest rîu, care iarna se acoperă cu un pod de gheață și susurul tainic al apelor abia se mai aude, iar primăvara

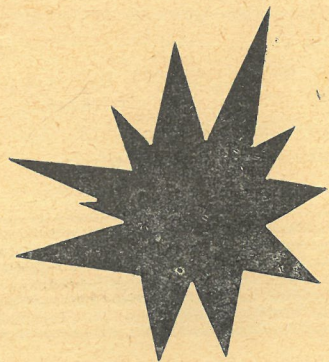
este involburat și mai neliniștit ca oricînd, zbatîndu-se și clocotînd între malurile sale. Adeseori se revarsă, acoperînd lunca cea fertilă cu mil și băltoace.

Cînd se apropie vacanța cu plăcerile și bucuriile ei, sînt că voi gusta din fericirea anilor copilăriei.

Școala nouă, căminul cultural, noul siloz pentru adăpostirea fructelor, sînt cîteva din mărețele clădiri care oglindesc priceperea și hărnicia sătenilor, dragostea lor pentru muncă, pentru înfrumusețarea satului.

Toate aceste realizări, oglindesc hărnicia și priceperea, dragostea de muncă și frumos a locuitorilor satului meu natal, Vilsănești.

CIOLCĂ M. GHEORGHE
clasa a X-a A



Pe meleaguri natale

În aerul înviorător al dimineții, primele raze ale soarelui străluceau mai puternic, luminînd dealurile mărginașe Morăreștiului. Fără voia mea am rămas mult timp privind impresionantul tablou pe care mi-l ofereau frumusețile satului ce păreau a fi într-o permanentă schimbare sub lumina astrului. Vedeam în lumina aceea ceva înnoitor, ceva dătător de viață.

Nu mult după aceasta un zgomot, asemenea unui zumzet de albine ce vestea începerea vieții active a satului, m-a smuls din contemplarea tabloului. Cu o bucurie copleșitoare am urmărit veselia și graba oamenilor. Citeam în expresia feței lor o dorință fierbîntă de a trăi și o liniște care, după cum era firesc, m-a cuprins și pe mine. Inima-mi bate mai puternic la gîndul că pot să constat pentru prima dată cît de mare e comorara suflătească a consătenilor mei. Calitățile lor umane abia acum am putut să le cunosc în întregime și să le prețuiesc ca fiind temelja umanității.

Cînd liniștea s-a lăsat din nou peste sat, seara am pornit spre falnicii codri din apropiere unde am fost zguduit de faptul că locurile acestea nu-mi mai trezeau aceleași sentimente ca în copilărie.

Atunci totul parcă-mi zîmbea; iarba era verde și mult atrăgă-

toare, fragile, parfumate, „muzica” păsărilor-cîntec de leagăn, dar acum totul erau schimbat. Priveam la locurile pe care altă dată nu le părăseam ore de-a rîndul.

Din nou simțeam prezența naturii ca pe aceea a celui mai

bun și adevărat prieten.

Liniștea și ritmul vieții pe care mi le insufla au avut puterea de a mă menține nedezipit de ea toată noaptea.

UNGUREANU GHEORGHE
clasa a X-a F

Foaie verde bob năut

Foaie verde bob năut,
Am lăsat cu jurămînt
Cine m-o băga-n pămînt
Să-mi facă coșciug de nuc
Cu capacul de argint,
Să mă-ngroape mai adînc,
Să nu putrezesc curînd,
Să putrezesc la cinci ani.
C-am dușmani, arde-i-ar focul,
De nu-i mai cuprinde locul.

(Culeasă de la Florea Badea din Buciumeni, în etate de 67 ani, de elevul Ciucă Ion, cls. a XII-a A).

Amintiri de la Junimea din Pitești

Nu știu în ce an luase ființă acest „cenaclu” al elevilor, nici de unde venise inițiativa. Știu numai că în vremea mea „Junimea” din Pitești avea o tradiție și un prestigiu, de care orice „modernist” al liceului de băieți era mândru.

Se țineau ședințe în fiecare joi după amiază. Laboratorul de fizico-chimie le găzduia în amfiteatrul de la parter.

„Tradiția” la care m-am referit statornicise anumite reguli. În primul rând, ședințele cenaclului să fie prezidate de un elev, oricare dintre cei prezenți, neexistând un președinte permanent. La ședințe, era invitat și cite un profesor, indiferent de la care catedră. Locul său era în bancă, alături de membrii participanți.

Un program prestabilit al ședinței cenaclului nu exista. Manuscrisele erau scoase din buzunar de către autor, în momentul când se urca pe estrada amfiteatrului și lua loc la masa enormă, pe care, în celelalte zile, se înșirau retortele, aparatele și borcanele cu săruri ale profesorilor Ghimpa și Gavrilu.

Niciodată un autor n-a urcat la tribună fără să transpire. Niciodată n-am văzut file de manuscris care să nu tremure în miinile celui ce le citea. Ședințele „Junimii” erau „rampa de lansare” pentru tinerii „literați”. Aici se crea celebritatea!... Aici erai „sfirtecat” de criticile nemiloșilor colegi sau ridicat în ochii lor la rangul de „poet” ori „prozator”.

...Răsfoiesc anuarele liceului de băieți din Pitești pe perioada 1926—1930. Ce omisiune nedreaptă!

Dar dacă lipsește din anuarele tipărite ale liceului,

„Junimea” de la Pitești există în sufletele noastre, ale celor ce ne aprindeam în focul discuțiilor literare de atunci. Jocul nostru era „de-a oamenii mari”, pasiunea depășea marginile micii noastre existențe. De altfel, „Junimea” de la Pitești era animatoarea tuturor manifestărilor culturale ale orașului. Serbările de tot felul aveau loc la „Teatrul Comunal” (denumirea unei săli, nu a vreunei instituții teatrale!), erau susținute de membrii „Junimii”, în afară de... coruri și dansuri.

Datorită lor se organizau șezători literare, la care erau invitați scriitori cu renume. Aici i-am văzut și auzit în tîia oară în viața mea pe Al. Cazaban, Ion Minulescu, Liviu Rebreanu, Mihail Sorbul ș.a.

Îmi amintesc o scenă petrecută prin anii 1927—1928: Ion Minulescu începuse a recita una din „romanțele pentru mai târziu”. Deodată, supărat de gălăgia „galeriei”, se oprește din recitat și apostrofează întreaga sală: „Dacă nu faceți liniște, plec cu primul tren. Nu vreau să rămîn corijent la limba română pentru a doua oară în acest oraș!”... Poetul, care fusese într-adevăr elev al liceului piteștean, rămăsese corijent aci, fapt pe care-l răzbuna prin aceste cuvinte. Pe de altă parte făcea, astfel, și puțină reclamă romanului său „Corijent la limba română”.

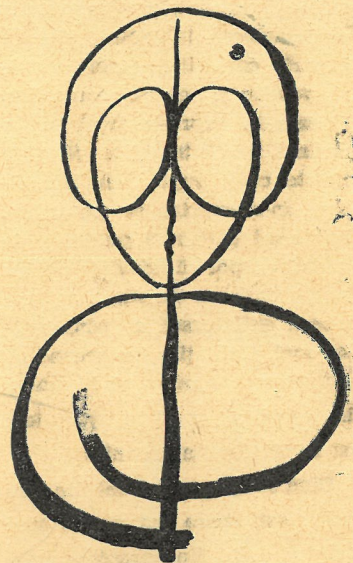
Printre „capetele de afiș” ale scriitorilor consacrați, se strecurau și numele noastre, ale „junimiștilor”.

Mă uitam la scriitorii oaspeți ca la niște zei. După șezătoare, fugeam la colegul

Ilie Ștefănescu, care sta „în gazdă” la avocatul Ioanicescu, pe strada Șerban Vodă (Strada Mare) colț cu strada Babic. Aici știam că-i găsesc pe toți, în jurul mesei așezate la umbră în curtea plină de iarbă și flori. Ioanicescu era „cartierul lor general”, în primul rând fiindcă era cunoscut cu Liviu Rebreanu și Mihail Sorbul, apoi pentru că avea casă largă și vin bun — pentru ceilalți scriitori, cu care nu se înrudea. La masa aceea de sub umbrar, Rebreanu a scris citeva pagini din „Răscoala”, ale cărei jocuri au ars prin partea de sud a Argeșului.

Nu-mi pot uita pindele vinovate, din odaia lui Ilie Ștefănescu, cînd mi se oprea respirația, privind pe autorul lui „Ion”, aplecat pe filele albe, singur în grădină, scriind fără odihnă...

MARIN RADU VOINEA



Cartea prietenului meu

(Fragment)

de Anatole France

Anatole France (1844—1924), pseudonimul lui Francois Anatole Thibault, fiul unui librar parizian, a debutat cu versuri, pentru a se consacra apoi romanelor și nuvelor.

Principalele sale opere sînt: „Crima lui Sylvestre Bonnard” (1881), „Cartea prietenului meu” (1885), „Thais” (1890), „Birtul reginei Pedauque” (1893), „Istorie contemporană” (compusă în patru volume), „Manechinul de răchită” (1897), „Inelul de ametist” (1899), „Domnul Bergert ia Paris” (1901), „Insula pinguinilor” (1908), „Zeilor le e sete” (1912).

În același timp critic literar, A. France a reunit numeroasele sale articole în patru volume publicate sub titlul „Viața literară” (1888—1892). A. France a trecut de la un scepticism ironic la un umanism militant, ilustrat prin rolul său important în „Afacerea Dreyfus” unde a fost principalul susținător al lui Zola, prin adeziunea sa la ideile socialiste și mai târziu la Partidul Comunist Francez.

A fost unul din primii intelectuali francezi care a salutat cu entuziasm Revoluția din Octombrie.

A. France este unul din maeștri prozei franceze moderne, stilul său atingînd perfecțiunea. Fragmentul următor, extras din volumul de nuvele „Cartea prietenului meu” este un model al stilului ironic și

scăpător care caracterizează proza lui Anatole France.

Ce răzoinic profesor de a treia aveam noi! Trebuia să-l vezi în timp ce, cu textul în mină, conducea la Phillippes pe soldații lui Brutus. Ce curaj! Ce măreție de suflet! Ce eroism! Dar el își alegea timpul pentru a fi un erou și acest timp nu era cel prezent.

Domnul Chotard se arăta neliniștit și temător în viața sa particulară. Se înspăimînta ușor. Îi era frică de hoți, de ciini turbați, de tunete, de trăsuri, și de tot ceea ce poate, de aproape sau de departe, să dăuneze pielea unui om cumsecade.

Este bine de spus că numai corpul său trăia printre noi; sufletul său era în antichitate. Acest excelent om trăia la Thermopylae cu Leonidas; în marea Salamina, pe nava lui Themistocle; pe cîmpiile Cannene, aproape de Paul — Emil; el cădea înșingurat în lacul Trasimene, unde mai târziu, un pescar urma să găsească inelul său de cavaler roman. Înfrunta la Pharsale pe Cesar și pe zei, învîrtea sabia sa ruptă deasupra cadavrului lui Varus în pădurea Hercynia. Era un faimos războinic.

Decis să-și vîndă scump viața pe malurile Aegos Potamosului și mîndru de a goli cupa eliberatoare în Numausul asediat, domnul Chotard nu disprețuia de loc faptul de a recurge, cu vicleni căpitani, la stratagemele cele mai perfide.

„Una din stratagemele pe care trebuie să le recomandăm, ne spuse într-o zi domnul Chotard, comentînd un text din Elieu, este de a atrage armata dușmană într-un defileu și de a o sfărîma sub bucăți de stîncă”.

Nu ne spuse însă deloc, dacă armata

dușmană avea adesea bunăvoința de a se preta la această manevră. Dar să mă grăbesc să vin la punctul prin care Chotard se ilustra în spiritele elevilor săi.

Ne dădea ca subiecte de compoziție, atât latinești cât și franceze, lupte, asedii, ceremonii ispășitoare și de împăcare cu divinitatea, și dictînd corectarea acestor narațiuni, desfășura toată elocvența sa. Stilul său și debitul său verbal exprimau în cele două limbi aceeași ardoare marțială. I se întîmpla cîteodată să-și întrerupă cursul ideii sale pentru a ne distribui meritate pedepse, dar tonul vocii sale rămînea la fel de eroic pînă la aceste incidente; astfel că vorbind rînd pe rînd cu același accent ca un consul care își îndeamnă trupele și ca un profesor de a treia care împarte pedepse scrise elevilor, el arunca spiritele, școlarilor, într-o tulburare cu atât mai mare, cu cît era imposibil de știut dacă era consulul sau profesorul cel care vorbea. I se întîmplă într-o zi de a se depăși pe sine însuși printr-un discurs incomparabil pe care-l învățarăm toți pe dinafară; eu avui grija să-l scriu în caietul meu fără să omit nimic din el. Iată-l, așa cum l-am auzit, cum îl aud încă, căci mi se pare că vocea gravă a domnului Chotars răsună încă în urechile mele și le umple de solemnitatea lor monotonă.

Ultimele cuvinte ale lui Decius Mus

„Aproape de a se devota zeilor Mani, impunînd cu pintenii coastele impetuosului său bidiviu, Decius Mus se întoarce pentru ultima oară spre tovarășii de arme și le zise:



— Dacă nu păstrați mai bine liniștea, vă voi impune un arest general. Eu intru pentru patrie în imortalitate. Prăpastia mă așteaptă. Voi muri pentru salvarea comună. Domnule Fantanet, îmi veți copia zece pagini de prime noțiuni. Astfel a hotărît, în înțelepciunea sa Jupiter Capitolinu, eternul paznic al Orașului etern. Domnule Nozière dacă, după cum ni se pare, mai treci o dată tema dumitale domnului Fantonet pentru a o copia după obiceiul lui, voi scrie tatălui dumitale. Este just și necesar ca un cetățean să se sacrifice pentru salvarea comună. Invidiați-mă și nu mă plîngeți. Este fără rost să rîzi fără motiv. Domnule Nozière, veți fi condamnat joi. Exemplul meu va trăi printre voi. Domnilor, rînjetele dumneavoastră sînt de o necuviință pe care n-o pot tolera. Îl voi informa pe domnul Director despre purtarea dumneavoastră. Și voi vedea din cîmpul Elyseului deschis zeilor protectori ai eroilor morți, fecioarele Republicii suspendînd ghirlande de flori la picioarele imaginilor mele“.

Aveam în acest moment o uimitoare ușurință de a rîde. O exercitai în întregime o dată cu ultimele cuvinte ale lui Decius Mus și cînd, după ce ne dădu cel mai puternic motiv de rîs, adăugînd că era absurd să rîzi fără motiv, îmi ascunsei capul într-un dicționar și-mi pierdui stăpînirea de sine. Acei care n-au fost scuturați la cincisprezece ani de un rîs nebun sub o grindină de pedepse, ignoră o voluptate.

Traducere de DELIU F. GHEORGHE
clasa a XII-a A

Autumn Day

Autumn day...
Wind... yellow leaves...
I am waiting for you
With my sad reflections and remembrances
With the brown of the leaves
gone with the wind
And the leaves are falling...
and the tears too...
The voices of the wood are raised in concert...
It's the symphony of the end...
It's neither a Beethoven nor a Mozart
What I listen to
It's a melody composed for you.
And in this symphony there is but a name:
YOU
And autumn gives its applauses:
the late sunrays.
How ephemeral are the autumn applauses
How ephemeral are the applauses....

Zi de toamnă

Zi de toamnă...
Pădure... frunze galbene...
Te aștept...
Cu gândurile, cu amintirile,
Cu castaniul frunzelor duse
din această lume...
Cad frunze... și lacrimi.
Pădurea concertează...
E simfonia de adio
Nu e un Beethoven nici un Mozart,
E o melodie care se compune acum
pe loc pentru tine
În simfonia toamnei este o singură temă:
TU
Și pădurea smulge drept aplauze toamnei
raze tirzii de soare.
Cît de efemere sînt aplauzele toamnei,
Cît de efemere sînt aplauzele....

CRISTESCU NICOLAE,
clasa a IX-a D

Gînduri la primul vot

Începutul anului 1969, anul aniversării unui sfert de veac de la eliberarea țării noastre, a fost marcat de un amplu eveniment în viața social-politică a țării — desfășurarea campaniei electorale și a alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională — forul suprem al puterii de stat — și consiliile populare, organe ale puterii locale.

Înseris ca un act de autentică confirmare a profundului demokratism ce concretizează orînduirea noastră socială — votul dat în unanimitate de întregul popor candidaților Frontului Unității Socialiste a ilustrat cu puterea de convingere a faptelor adăziunea și încrederea nestrămutată a maselor de muncitori, țărani și intelectuali la politica înțeleaptă a partidului nostru.

Votul, dreptul de a alege pe reprezentanții poporului, primul pas în lumea celor mari, un

„da“ care privește destinele țării — iată gîndurile care ne-au însoțit pe noi, cei care ne-am prezentat pentru prima dată în fața urnelor la 2 martie 1969. Ne-am simțit mindri, dar în același timp maturi. Am încercat împreună cu emoția și bucuria sentimentului responsabilității în fața țării iubite, ne-am simțit și mai ferm angajați în munca noastră de zi cu zi — învățătura —, acum cînd ne aflăm în pragul absolvirii liceului și a trecerii spre o nouă etapă a vieții.

Sînt și astăzi proaspete în minte și sînt convins că vor rămîne acolo mult timp, așa cum numai clipele de neuitat le pot face să rămînă, imaginile acelei zile în zorii căreia am pășit alături de tineri și vîrstnici în sala frumos împodobită, în atmosfera ei sobră dar sărbătorească, pentru a exercita un drept pe care îl au toți cetățenii țării noastre, dar ale cărui

semnificații le-am înțeles parcă mai profund atunci, în fața urnei.

Am înțeles atunci că ceea ce ne oferă nouă, tinerilor țara noastră — dreptul de a ne bucura de o viață liberă și fericită, de a ne făuri un viitor luminos, de a ne împlini aspirațiile noastre de astăzi sînt totodată pentru noi și datorii, din realizarea cărora trebuie să ne facem un titlu de mîndrie și de cinste.

Ziua de 2 martie a fost o sărbătoare a țării, a democrației noastre socialiste, reliefind esența orînduirii pe care o desăvirșește cu brațele și mintea sa poporul, orînduire în care puterea aparține muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, făurari și beneficiari ai victoriilor care consacră în ochii noștri și ai întregii lumi România contemporană, România socialistă.

PUȘCASU FLORIN
clasa a XII-a E

Bun rămas

„En te perdant je cens que je t'aimais”
A. de Musset

Dragi colege, colegi și elevi, vă spun bun rămas.

Sărbătorirea pensionarilor noștri, care s-a inaugurat la noi în ultimul timp, arată că noi, profesorii, sintem sentimentali, chiar și cei de la științele exacte. De aceea îi iubim pe copii, dar și pe bătrâni.

Dar asemenea festivități arată și prețuirea muncii îndelungate și curate, atitudine ce caracterizează societatea noastră de azi.

Că veni vorba de bătrânețe... Când mă văd cu părul alb, plecând ca pensionar din școala în care am fost elev și am făcut nebunii, când mă gândesc la atâtea visuri scurte ca florile atîtor primăveri ce s-au perindat prin această școală, mă gândesc ca atîția alții că viața noastră e ca un joc pe scenă și că noi interpretăm diferite roluri, după înclinații și vârste; totul e să o facem corect, bucurîndu-ne de „trecerea utilă a timpului”.

Să ne mirăm că îmbătrînim și ne facem valiza unul cite unul? Ar însemna să ne uimească faptul că se urmează neîncetat undele rîurilor.

Nu ar fi înțelept.

E firesc ca și la alții să dăm rînd asemenea lampadoforilor, care, după ce alergau mult, încredințau făclia, altora mai odihniți, să o ducă mai departe și mai departe; așa cum părinții sînt moșteniți de copii.

Destinul meu a fost să arăt școlarilor, ca și tatăl meu, că învățătura românească se poate ajuta în dezvoltarea ei, dacă ia uneori ca model pe cea a surorii sale mai mari, Franța. Că deci cultura franceză trebuie cunoscută temeinic, fără să uităm nici o clipă pe a noastră. E ca vitaminele, ca rolul catalizatorului care nu se asimilează, dar grăbește reacția.

Eu sînt fericit că, după peregrinări nedorite de mine și pe la alte școli, după zeci de ani mi-am terminat cariera la li-

ceul acesta, la liceul nostru, ca și Ulise care după rătăcirii nenumărate s-a întors la cuibul lui, Itaca. Mărturisesc că, pe oriunde mi-a fost dat să-mi port pași, inima mea a fost aici.

Desigur, nu e ușor să pleci, dintre profesorii, și elevii cei mai buni din ținut, dintr-un palat ca în basme. Te bucuri de libertatea pensionării însă cînd vrei să rîzi, îți vine să plîngi. Dar „Labuntur anni, Posthume”.

Cînd am început munca aici, eram de 22 de ani și acum, cum zice codrului haiducul: Am intrat fără-de mustață, / Și acu' sînt cu ea pe brațe”.

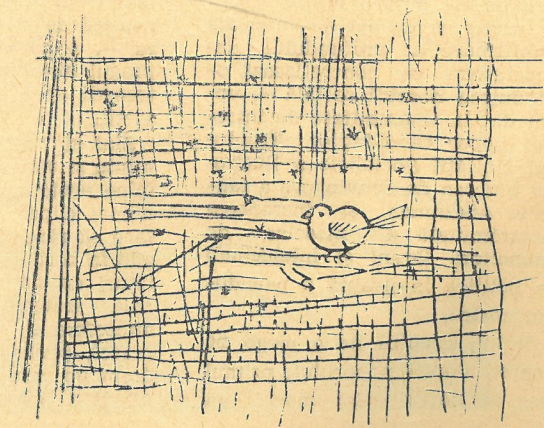
Și încă aceasta nu e cea mai rea dintre glumele pe care timpul le face cu noi! La Bruyère spunea pe drept că toți vrem să îmbătrînim, dar ne e urît de bătrînețe.

Încep să mă retrag între amintirile dintre care voi nu puteți lipsi.

Dăruirea de sine a noastră e concretizată de realitatea că dintre zecile de mii de cărți bune ce ne înconjoară în biblioteci, radio, etc., pe multe dintre ele nu le-am citit și mai nici una nu e scrisă de noi. Dar facem sacrificiul suprem al timpului cu drag, „con amore”, pentru că ne iubim munca și școala.

...Bătrînule liceu de la Pitești, / Copii venirăm să ne dai lumină! / Cum florile de soare se anină! / În suflute de-a pururea ne ești.

Ne-ai învățat să înțelegem viața cu ajutorul cărților adînci, / Iar profesorii noștri, printre stînci / Ne-au spus cum să vislim cînd cade ceața /.



Ne-ai spus în ce să credem pe pămînt, de ce să ne ferim mai mult și cum. / Și-n lumea ce își schimbă asprul drum / Ce gânduri ca arama totuși sînt. / Și fiecare cărămidă a ta / Ni-e dragă ca o rudă cre-dincioasă / Și fruntea-ți aurie și frumoasă / E farul ce mereu ne va-ndrepta.

Recunoștința noastră către tine, / Se înalță pentru că ne-ai dăruit avîntul

de-a lupta necontenit, / Să fie-n lume a-devăr și bine.

„Și fiindcă noi studiem toată viața (bine a spus Pasteur că acel ce s-a obiș-nut cu munca nu mai poate trăi fără ea), toți sîntem mereu studenți, de aceea spunîndu-vă „bun rămas”, să cîntăm împreună „gaudeamus igitur”.

DIMITRIE AL. NANU

Excursie la muzeul de istorie și etnografie din Golești

11 februarie. Dimineața. Primăvara își face simțită apariția și în orașul nostru. Soarele, după destul de numeroase zile mohorîte de iarnă, răsare în toată mărețea-i, parcă înadins să îndemne la plimbare pe amatorii de drumeție.

Excursia organizată de elevii interni ai liceului nostru, pentru vizitarea muzeului etnografic și istoric din Golești, programată pentru această zi încă de la începutul săptămîinii, promitea a fi și plăcută, pe lingă caracterul ei informativ.

„Startul” îl luăm la ora 8,30 cu autobuzul, și numai după o jumătate de oră ne aflăm în incinta muzeului. Ne îndreptăm spre pavilionul central în fața căruia domină bustul lui Dinicu Golescu, cea mai semnificativă personalitate din familia Goleștilor.

Conduși de ghid, începem vizitarea pavilionului cu sala în care familia Golescu își primea oaspeții. Sala, mobilată în stil caracteristic feudal, atrăgea atenția vizitatorului mai ales prin prezența portretelor membrilor familiei, dominată de figura impunătoare a lui D. Golescu. În continuare trecem prin camera de lucru a lui D. Golescu, mobilată destul de modest, prin dormitoarele familiei, prin bibliotecă, ascuțind cu atenția informațiile interesante ale ghidului. În bibliotecă se găsesc opere mai cunoscute ale înaintașilor și chiar contemporanilor fraților Golești:

„Observații sau băgări de seamă asupra regulilor și orînduvelor gramaticii românești” a lui Ienăchiță Văcărescu — tipărită la Rîmnic în 1787, „Fabule” de Alexandru Donici, exemplare din „Curierul românesc” și „Dacia literară”.

Tot aici sînt expuse și opere ale fraților Golești. Astfel, „Înseamnăre a călătoriei mele” — un memorial de călătorie al lui Dinicu Golescu scris cu ocazia cuceririi unor țări din apusul Europei, în anii 1824 — 1826, prima operă de acest gen din literatura noastră în care autorul înfățișează aspecte culturale, sociale și politice ale timpului din țările vizitate. Este prezentă aici și opera fratelui lui Dinicu, Iordache Golescu: „Băgări de seamă asupra canoanelor gramaticești” și „dicșionerul”, „Condica limbii românești”, un adevărat lexicon scris în manieră enciclopedică.

În cele din urmă ajungem la secția privind dezvoltarea școlii românești. În încăperile de aici a funcționat începînd din 1826 o școală pentru toți copiii „de orice treaptă va fi, negustoriu sau boiaru sau birnic sau măcar și rob... fără de nici o plată”. Acest lucru reflectă patriotismul și dorința lui Dinicu Golescu de a lărgi orizontul cultural al maselor. Pe lingă aceasta, el a tradus și a tipărit cărți de uz școlar, folosindu-se și de gramatica lui Văcărescu. Imagini foarte grăitoare ne sugerează aspecte din desfășurarea acti-

vității acestei școli, ca de pildă tabloul care înfățișează un grup de elevi care învățau sub supravegherea atentă a unui monitor. Expoziția prezintă gradat, în continuare, evoluția școlii românești de-a lungul anilor pînă în zilele noastre.

Totuși punctul cel mai atractiv al excursiei este pentru noi așa numitul foișor al lui T. Vladimirescu, așezat la intrarea în curtea muzeului. Aici marele luptător român de la 1821 se retrăgea și-și supraveghea oastea, atunci cînd acesta se găsea la Golești. Tot aici Tudor Vladimirescu și-a petrecut ultima noapte a vieții, înaintea asasinării odioase de către ete-riști.

În sfîrșit, profund emoționați de cele văzute și auzite, care ne-au stîrnit un a-

dînc sentiment de admirație față de acești glorioși înaintași, de străduințele lor de a contribui la formarea unei cul-turi române cît mai înfloritoare, de po-ziția progresistă pe care au adoptat-o în problemele lingvistice, de toată activi-tatea lor multilaterală și cu un profund caracter patriotic ne reîntoarcem la școală discutînd pasionat.

Voioși și mulțumiți de modul cum ne-am petrecut această zi, ajungem în oraș în jurul orei 12. A fost o zi minu-nată!

ȘTIREANU OCTAVIAN, clasa a XI-a I
APOSTOL VIRGIL, clasa a XI-a G

Cum am îndrăgit chimia

Cînd în toamna anului 1967 am venit la școală eram preocupați ca și colegii mei, să aflăm noile manuale, noile materii și noii profesori care aveau să ne îndrume pașii pe cărările științei. La început numele multora din-tre tovarășii profesori nu-mi spuneau prea mult, dar pe par-curs, de la fiecare am avut mul-te de învățat. Și, datorită dum-neilor fiecare materie îmi pla-ce, mă atrage, dar una singură mă pasionează: chimia.

De fiecare dată cînd începe ora de chimie aștept cu interes ceea ce va urma, căci la fiecare lecție găsesc cîte ceva intere-sant. Tovarășa profesoară ne vorbește despre teorii și ipote-ze, legi și observații făcute de savanți celebri ca Faraday, Lo-monosov, Mendeleev, Dalton și alții; ne explică aceste legi, ne arată marea lor importanță pentru dezvoltarea chimiei și a științei în general, sau ne des-crise proprietățile unui metal mai puțin cunoscut, dar cu ma-re importanță în industria chi-mică, ne ajută la rezolvarea

problemelor și răspunde la toate întrebările puse de noi.

Cea mai frumoasă parte a orei de chimie este însă aceea în care se fac experiențele. În fața noastră se desfășoară fenomene ciudate și uneori, spectaculoase.

Imaginați-vă, de exemplu, o bucată de metal argintiu, de mărimea unui bob de grîu, care aleargă pe suprafața apei din-tr-un cristalizor, dezintegrîndu-se în cîteva secunde și lăsînd în urma lui o flacără albastră. Și totuși este una dintre cele mai simple reacții: aceea din-tre potasiu și apă.

Însuși modul cum tovarășa profesoară abordează problemele face ca lecția să fie mai in-teresantă, mai atrăgătoare.

Nu cred însă că se poate rea-liza acest lucru dacă nu-ți place obiectul pe care-l predai, dacă nu te simți pasionat de o cheștiune pe care o spui poate a zecea oară într-o zi, dacă nu te dedici cu totul lecției.

Și tovarășa profesoară de chi-mie se dedică cu pasiune obiec-tului, reușește întotdeauna să

facă fiecare lecție interesantă.

Nu există în metoda de pre-dare a tovarășei profesoare ni-mic schematic, plictisitor; totul e nou, interesant.

Cu fiecare lecție dumneaei ne face să înțelegem că marea va-rietate de teorii, de observații, de ipoteze converg spre același punct; toate ne dezvăluie tai-nele acelei lumi liliputane a a-tomilor și moleculelor, descoperă legile care stau la baza fe-nomenelor care se produc în mi-crocosmos.

Și ce oare poate fi mai fru-mos, mai interesant, decît a-ceastă explorare a unei lumi necunoscute, care oferă surpri-ze la tot pasul.

Iată de ce elevii liceului nos-tru poartă o mare recunoștință tovarășei profesoare Elena Po-pescu: pentru că ne-a făcut să pătrundem în tainele acestei lumi pline de farmec.

MINCĂ EMIL,
clasa a XI-a I

Probleme propuse

I. Se dau funcțiile:

$$f(x) = \ln \operatorname{arctg} \sqrt{\cos(\cos^2 x)}$$

$$g(x) = \left(\ln \frac{1}{x}\right)^x / \left(\frac{1}{x}\right)^{\ln x}$$

1) Să se determine domeniul maxim de definiție al funcției:

$$h(x) = (f(x))^{g(x)}$$

2) Să se calculeze derivatele de ordinul întâi și doi ale lui $f(x)$.

3) Să se calculeze derivata funcției $h(x)$.

Propusă de elev ȘTIREANU OCTAVIAN

clasa a XI-a I

II. Se dau funcțiile:

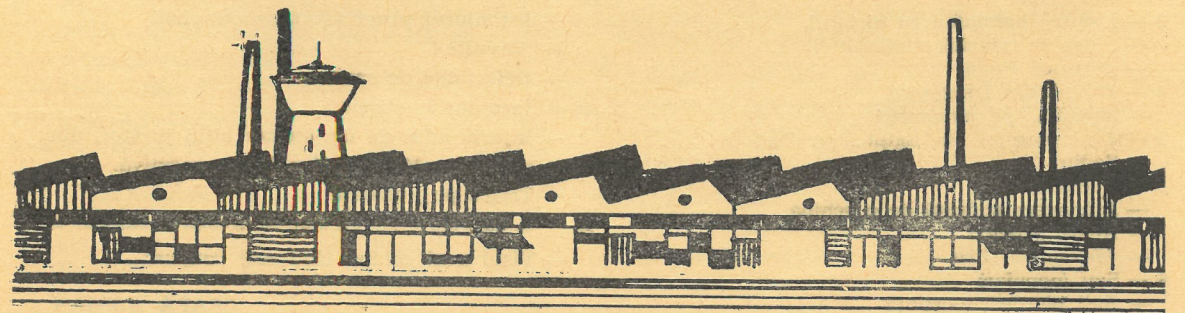
$$f(x) = \operatorname{arcsin} \frac{x^2 + px - q}{x^2 + 1}$$

$$g(x) = \left[\ln(x^2 - rx + p + 2) \right]^{\frac{1}{2}}$$

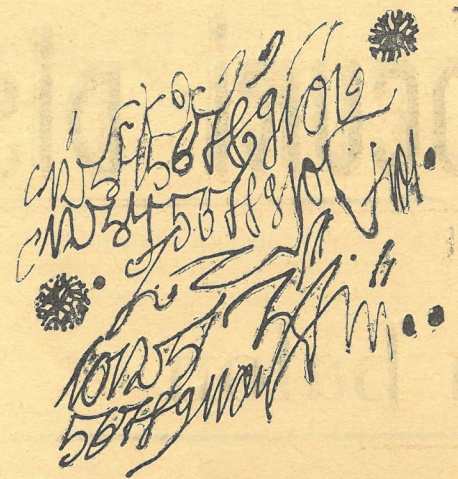
1) Să se determine valorile parametrilor p, q, r , astfel încît funcția $h(x) = (f + g)(x)$ să fie defi-nită pe mulțimea numerelor reale.

2) Pentru $p = q = r$, să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) / g(x)$ cînd $x \rightarrow 2$

ANGHEL SORIN clasa a XI-a I



ȘTIREANU OCTAVIAN, clasa a XI-a I



III. Se dă un sistem de axe rectangulare xOy și punctul $C(a, 0)$. Se consideră cercul cu centrul în C , tangent la axa Oy și coarda AB paralelă cu axa Oy care intersectează axa Ox în D astfel ca $OD = p$.

1) Să se afle aria triunghiului ABC , apoi să se gă-sească relația dintre a și p cînd această arie este maximă.

2) Să se calculeze $\operatorname{tg} \widehat{AOC}$ în cazul triunghiului de arie maximă, precum și AB .

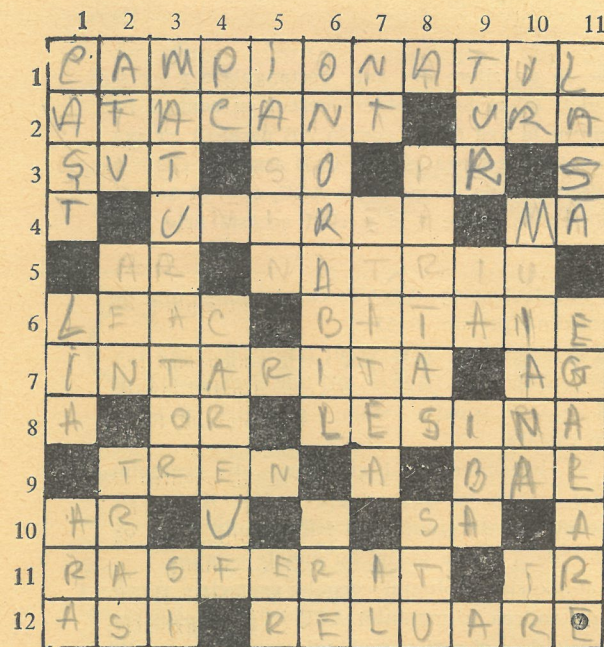
3) Fie E punctul în care cercul taie a doua oară axa Ox . Perpendiculara în E pe BE taie dreapta OA în P . Să se scrie ecuația locului geometric al lui P cînd p variază.

4) Să se determine locul geometric al centrului cercului înscris, al centrului cercului circumscris și al centrului de greutate al triunghiului ABC . Să se arate dacă aceste locuri au puncte comune.

5) Să se exprime volumul corpului geometric rezul-tat prin rotirea triunghiului ACE în jurul axei Ox , în funcție de a și p și să se studieze variația acestui volum cînd a este constant și p variabil și apoi cînd a este variabil și p este constant.

VOCURI DISTRACTIVE

La balon



ORIZONTAL :

- 1 — Solicită în fiecare an echipele de fotbal (art).
- 2 — Omul golului de obicei
— Interjecție
- 3 — Lovirea balonului cu piciorul
— „Așa se întărită cîinii
— Petrescu Radu
- 4 — Echipă din Drăgășani
— Mamă !... pe jumătate !
- 5 — Zeul soarelui din Egipt... pe dos !
— Sodiu
- 6 — Doctorie
— Înfringere suferită de o echipă
- 7 — Apărare beton
— Alexandru Gicu
- 8 — Sau (popular)
- 9 — A-și pierde cunoștința
- 10 — Mijloc de transport

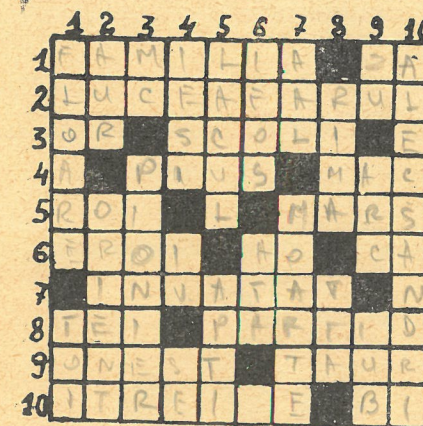
- Intrunire tinerească cu muzică și dans.
- 10 — Unitate de suprafață
— Între cal și călăreț
- 11 — Imprăștiat
— ...pe teren
- Tare (în consoane)
- 12 — Cei mai buni jucători de fotbal
— O centrare, O... și mingea poposește în plasă.

VERTICAL :

- 1 — Castilia fără... jumătate
— Prenumele uneia din cele mai bune atlete ale României
— Înainte de a semăna
- 2 — A avea terenul propriu
— Nea... pe dos
— Sutat
- 3 — Ultimul apărător
— Conjunție !
- 4 — Panait Cerna... în inițiale
— Ce aveți în față sau ce delimitează una din liniile trasate pe teren (art).
- 5 — Unul dintre cei mai mari portari ai lumii
— Ser fără... cîrlig
- 6 — A pierde cu unu la zero
— După ace (plural)
- 7 — Notă !... numai în consoane
— Vîrsta unui om (art).
— El... francezul !
- 8 — Colaborator la o acțiune de gol
— Șut blocat și răsucit !
- 9 — Înconjurul pistei făcut de campioni
— Servește !
— Defecțiune de careu...
- 10 — Înconjur la sfîrșit
— Injuriu adus de un jucător altui jucător, din păcate neplăcut pentru lumea sportivă.
— Tren... pe jumătate
- 11 — A da voie unui jucător să treacă nestingherit
— Visul unei echipe cînd este condusă...

CEAPĂ ADRIAN
clasa a IX-a F

Mihail Eminescu



ORIZONTAL :

- 1 — Revistă fondată de Iosif Vulcan la care Eminescu își face debutul literar.
— Îmbrăcate de cavalerii de la Malta (sing.)
- 2 — Capodopera creației eminesciene și cea mai frumoasă poezie a literaturii noastre.
- 3 — Sau (popular)
— „Național Hauptschule“ unde Eminescu frecventează cursurile claselor a III-a și a IV-a.
- 4 — Papa care a binecuvîntat încoronarea lui Napoleon ca împărat.
— Cîntecul rațelor.
- 5 — Grupurile răspindite de turci care își întind corturile „la Rovine în cîmpii“, pe care le zugrăvește Eminescu în „Scrisoarea III“ (sing.)
— Călătorie făcută pe jos pe distanță mare — de mai multe persoane (Eminescu face și el o asemenea „călătorie“ străbătînd o distanță de 100 km, la 13 ani.
- 6 — Călin în „Călin“, Cătălin în „Luceafărul“, Mircea cel Bătrîn în „Scrisoarea III“ etc.
— Alexandru Odobescu
— Călin... fără lin.
- 7 — Cult ca și Eminescu.
- 8 — Făt-frumos din... exprimă opoziția poetului față de îngrădirile la care este supusă dragostea în societatea burgheză.
— Cel liberal ca și cel conservator era format din panglicari, „gușăți“ „fomi“, găgăuți, „flecari“. Eminescu critică pe acești „patrioți“ în partea a doua a poeziei „Scrisoarea II“, făcînd din aceasta un violent pamflet împotriva păturilor exploatare.

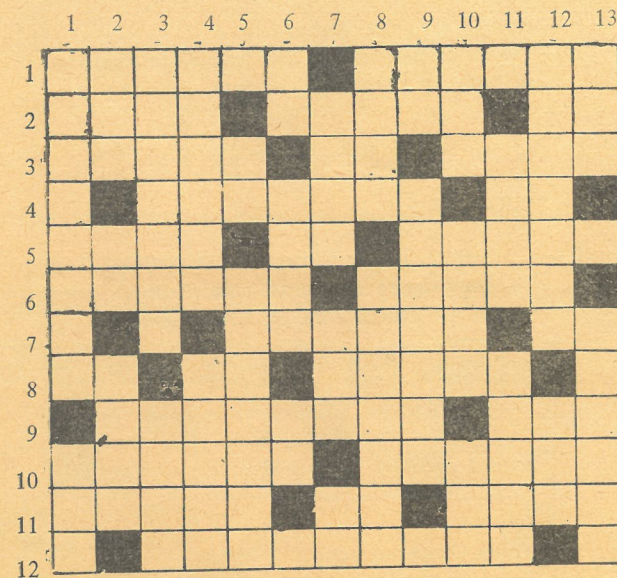
- 9 — Cîstit
— Animal simbol al forței.
- 10 — Poezia eminesciană a fost tradusă în numeroase limbi ca : franceză, engleză, germană etc.
— Dublu

VERTICAL :

- 1 — ...albastră, poezie în care iubita poetului îl invită să coboare din ceruri-năle și din izolare și să guste alături de ea plăcerile vieții.
— Mărunjit.
- 2 — „...mărire și amor“, proiect de roman care n-a fost realizat.
— La 1 aprilie 1869 Eminescu de vine membru al acestei societăți literare de unde primește însărcinarea de a culege folclor din Moldova (neart.)
- 3 — Mihai Comăneșteanu.
— Enăchită Văcărescu, Eliade Rădulescu, Vasile Cîrlova pot fi astfel denumiți (sing.)
- 4 — Iași (reg.)
— Privaz !
— Posesivă.
- 5 — Poezie de natură erotică publicată în 1876 în CONVORBIRI LITERARE din care fac parte versurile „Să plutim cuprinși de farmec / Sub lumina blîndeii lune / Vîntul-ntrestii lin foșnească / Unduioasă apă sune“.
— Buni pentru ceva.
- 6 — Naz
— Fir
- 7 — Apărare antiaeriană locală
— la 15 iunie 1889 ora 3 dimineața aceasta l-a răpit înainte de vreme pe geniul poet
- 8 — Cea încrucișată a fost mult folosită de poet.
— Titus Tudor-Arădeanu.
- 9 — Zumzet ! fără m și zet.
— Armă cu care „zeul indic“ Kama deva a lovit pe poet în piept
— Iubita !... fără... ita.
- 10 — „Ș-acel rege-al poeziei, vecinic tînăr și fericit“,... — astfel îl caracterizează pe acest poet marele Eminescu în poezia „EPIGONII“, publicată în 1870.

LUCA ION,
clasa a XII-a D

Fizică



ORIZONTAL :

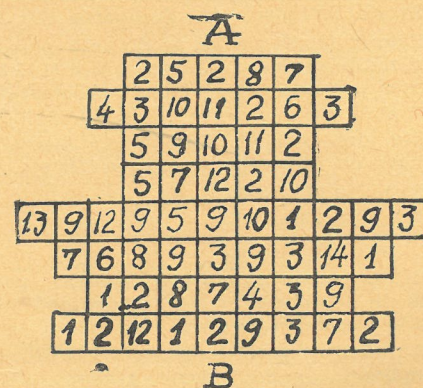
- 1 — „Geniul, dragul meu, este 11a sută inspirație și 99 la sută transpirație“, spunea cîndva...
— Unul dintre cei mai mari oameni pe care i-a avut omenirea, întemeietorul calculului diferențial
- 2 — Sarcini electrice puse în evidență cu ajutorul razelor canal
— Produs rezultat în urma arderii cărbunelui în furnal.
— Dînsa.
- 3 — Nitrogen fără... gen !
— Elena Constantin
— Dur
- 4 — Rubidiul cu d schimbat
— Vest... fără vocală și o consoană
- 5 — Tură incurcată !
— Gigi... pe jumătate
— Nume de familie
- 6 — Prenume italian
— Naționalitate
- 7 — Mai multe țesături cu aceeași funcție
— Dimitrie Cantemir
— Poftim
— Nicolescu Nicu
— Vești
- 9 — Om de știință român, descoperitorul „efectului“ care îi poartă numele
— Coadă lui Maria
- 10 — „Este format printre altele și din particule elementare (art).
— Locuitor al Olteniei
- 11 — Petrică englezul
— Ion fără început !
— Polul... pozitiv

12 — Amurgul

VERTICAL :

- 1 — Celebru fizician, autorul teoriei relativității
— Element fundamental fără care viața nu ar fi posibilă
- 2 — Unu și cu unu
— Artocol nehotărit
— Bune pentru ceva
- 3 — Orice ieșire ade și...
— Între șosea și camion
- 4 — Rînduri
— Primul cuvînt dintr-un cunoscut joc de cîvinte
- 5 — Mijlocul sobei !
— Întrecere
- 6 — Nae Zamfirescu
— Cunoscut și răspîndit nume sovietic
— Stol fără început
- 7 — Geană la plural (popular)
— Gașpar fără sens
— Sau una, sau alta ! (popular)
- 8 — Produsele nucului
— Naționalitate... fără trei silabe
- 9 — Ser ... fără cîrlig
— Cunoscut element radioactiv (art.).
- 10 — Unitate pentru măsurarea puterii
— Rate încurcate
— Creștează !
- 11 — A avea la perfect simplu
— Sirenă fără cîrlig
- 12 — Mare fizician, descoperitorul electromagnetismului.
— Ține
- 13 — Diminutiv masculin
— „Un jet fluid proiectat tangențial pe o suprafață curbă aderă la ea“ ; acesta este efectul care-i poartă numele !

Aritmogrif



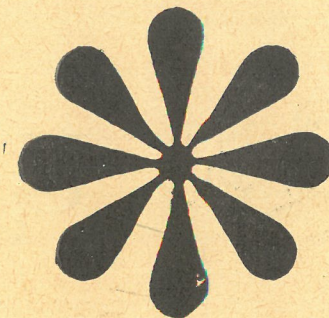
Înlocuind cifrele prin litere veți afla pe VERTICAL — de la A la B — unul din principalele scopuri ale școlii, iar pe ORIZONTAL denumiri legate de activitatea școlară.

C. PALTIN

Adunare cifrată

ION +
NICU
EMIL
NUME

Înlocuind literele prin cifre corespunzătoare veți obține o adunare corectă.



Carte de vizită (7;8)

E. COSTELIAN MACIN

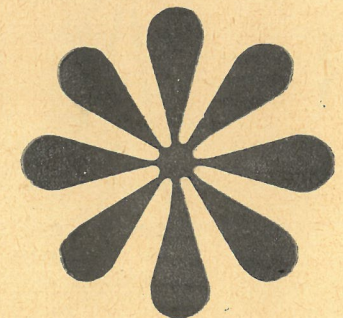
Prin anagramare aflați profesia tov. Costelian și localitatea unde și-o exercită.

Versuri ascunse-criptogramă

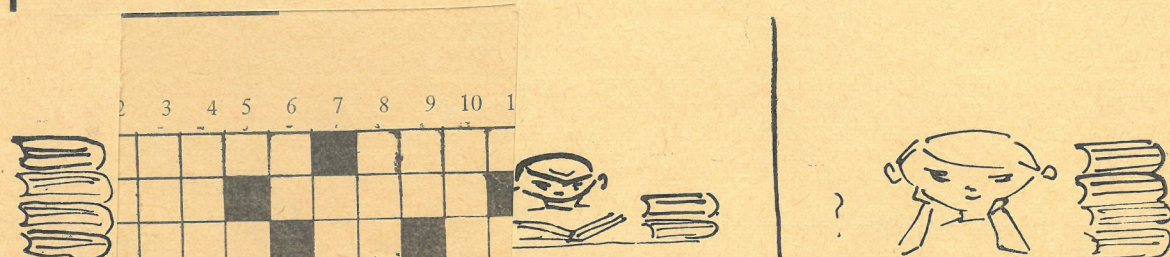
Pornind dintr-un anumit colț veți afla patru versuri din cunoscuta poezie „Rapsodii de toamnă“ a lui G. Topirceanu.

J O I Z E
U S A O L C V L U
N I P A N S O O I P N
S A B U D N N I P C B L R O Z
T I B I C E U T T E A O N I V
N E T A C T I S M R A
A D L R I I L A L
N A A O N

CHIRCA DAN
clasa a XII-a G

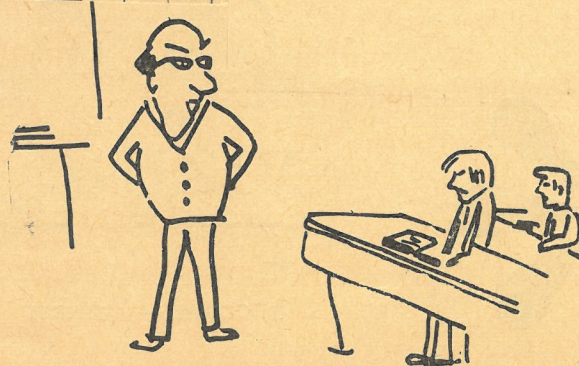


Ababei M.



Fără cuvinte

U



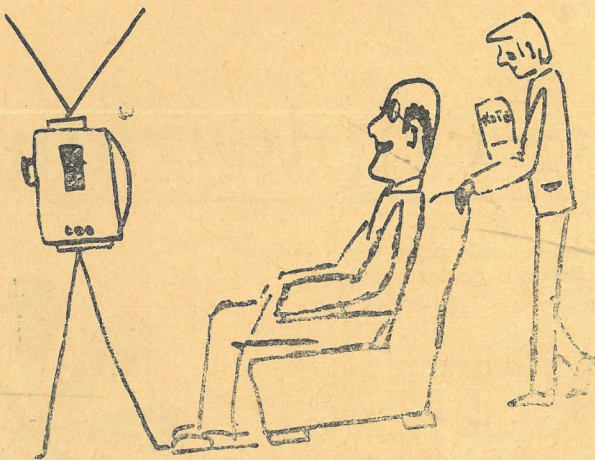
U

M

Profesorul : — Gîndește-te, stoarce-ți creierii !
Elevul : — Imposibil, am mai încercat o dată și mi-am scrintit gîtul.

M

O



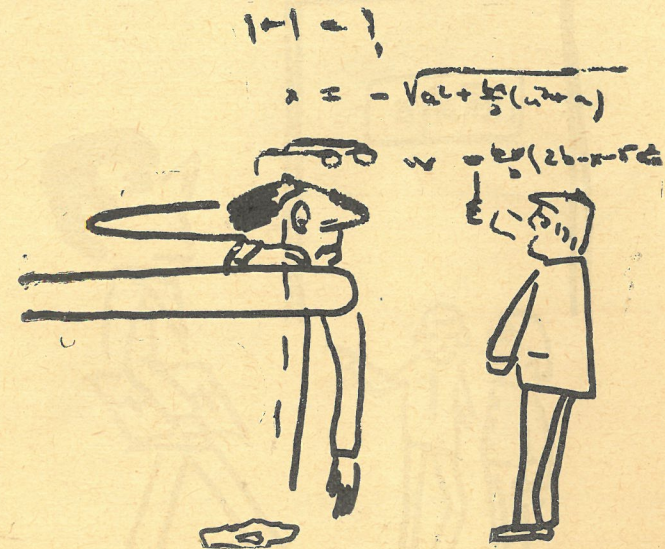
O

R

R

Băiatul : — Cine bate, papa ?
Tatăl : — Steaua.
Băiatul : — Atunci semnează și mie cornetul de note !

U



U

M

— Și astfel ajungem pe calea cea mai scurtă la concluzia că $1+1=2$

M

O

VETERANUL LA CORIGENȚĂ



O

R

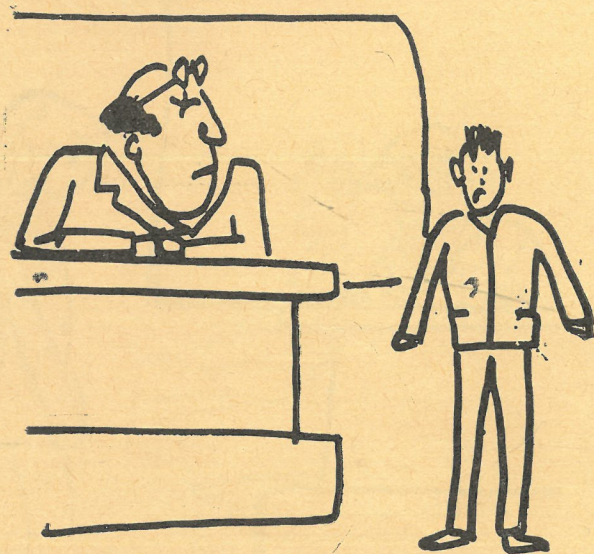
R

— Tovarășe profesor, mai serviți 5 ?

U
M
O
R



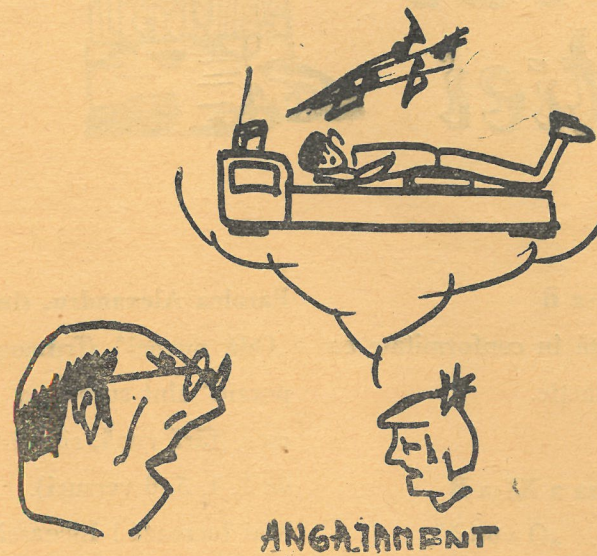
— Lui i se publică toate lucrările.
— Nu vezi? E mare!



Profesorul : — Vorbește despre Comuna din Paris!
Elevul : — Cunosce toate comunele din țară dar de asta n-am auzit.

U
M
O
R

U
M
O
R



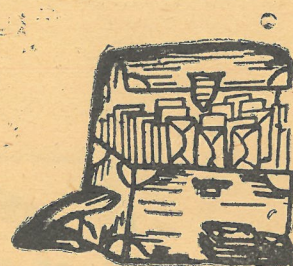
— Gata, mă pun cu burta pe carte!



Tatăl : — Gigel, ai învățat?
Gigel : — Sînt stăpîn pe materie.

U
M
O
R

POSTA redacției



Burcea Ion, clasa a X-a B

Poezia trebuie refăcută în conformitate cu indicațiile date de redacție.

Andreescu Mihail, clasa a XI-a B

„Uitare“... Nu ! Idem ... „O vorbă“.

„Olarul“... șchioapătă (imagini lipsă, versificație defectuoasă). Mai încearcă ! Apleacă-te mai mult asupra manuscriselor !

Olteanu Vasile, clasa a XI-a B

„Floarea norocul“. N-are... „noroc“ ! Atît.

Parolea Alexandru, clasa a XI-a A

„Odă mamei“ (frumoasă intenție !) și „O poezie“ sînt surori cu „Olarul“ lui Andreescu (fără rimă, ritm ; în schimb are strofe de 7, 4, 5, 6 versuri).

Mai lucrează ! Încearcă și-n proză.

Ungureanu Gheorghe, clasa a X-a F

„La Cotmeana“ nu respectă adevărul istoric.

P. O. ȘTAR

